

časaja vsak četrtek in včer  
a poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom  
za celo leto 32 D, pri leta  
16 D, četrtni leta 8 D. Izven Jugoslavije 64 D. Naročnina  
ne pošuje na upravnosti  
članov. Gospodarjač v Mariboru, Koroška cesta 5.  
List se depošilja do odprtosti. Naročnina se plačuje  
v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poština plačana v gotovini.

# SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

27. številka.

Maribor, dne 8. julija 1926.

60. letnik.

## Pojdimo na kmetski dan!

Prof. Fr. Fink.

»Kmetski dan«, ki ga privedijo Prosvetna zveza in druga društva v Mariboru od 13.—15. avgusta t. l., naj bo za kmetsko ljudstvo dan veselja in duševne izobrazbe. Tu dobljene dobrine naj imajo moč, da ustvarijo podlago za duševno pot navzgor, naj bodo iskre, ki netijo v udeleženici plamen ljubezni do rodne grude, do srčne blaginje, do splošne izobrazbe.

Ker so smotri tako lepi in blagi, zato se je treba za to priveditev tudi primereno pripraviti, ne toliko gmotno, kar predvsem duševno. Vsakdo, kdor se je odločil, da pojde na »Kmetski dan«, naj gre na svečano, resno priveditev in da bo imel kaj koristi le tedaj, če bo tam z vso duševno zbranostjo in s trdno voljo, otresti se za nekaj dni plašča vsakdanosti in stopiti v svetlo luč izobrazbe in omike.

Kakšna bodi priprava? Poglejmo si nekaj navodil za uspešno udeležbo pri »Kmetskem dnevu«!

1. Preglej natančno načrt predavanj in drugih priveditev in odloči se vedno za tista, katera ti najbolj prijajo in kafera bodeš najbolj potreboval. Dobro bi bilo, da se udeležiš vseh, saj so namenjena tebi vsa, ali marsikdo ne prenaša zaporedoma daljših predavanj različne vsebine, zato je bolje, če si z vso vnero pri tistih, za katere se posebno zanimaj.

2. Ne prihajaj na predavanja telesno utrujen (po dolgi hoji, po težkem delu, po prečuti noči itd.). V trudnem telesu je tudi duša utrujena, zaspama. Le sveži duh more slediti obširnejšim izvajanjem, zahtevajočim napete pozornosti in smotrnega sodelovanja. Ne išči torej morda pri predavanjih v hladni dvorani odpočitka od hoje po mestnem tlaku!

3. Prihajaj k predavanjem o pravem času. Nič ni bolj mučnega, nič vestnih poslušalcev bolj ne razdraži, ko tisti pozni prišleci, ki se pojavijo šele dolgo časa po začetku predavanja v dvorani in ki včasi silijo cele vrste, da vstanje ter odpro pot do sedežev. Pozni posetniki nimajo začetka izvajanj in težko sledi govornikovim besedam, ostale udeležence s predavateljem vred pa moti šum in nemir, ki nastane po krivdi zakasnih poslušalcev. Torej obzirnost napram predavatelju, poslušalcem in — sebi!

4. Med predavanjem vedi, da si prišel samo radi njega. Ne pozdravljam znancev; ne šepeči jím na uho, kje si že bil tisti dan in kam se še hočeš podati; ne oziraj se na vse strani, da vidiš, koliko je ljudi in kdo je vse tu — za to je dovolj časa pozneje. Zdaj pazi in zajemaj, kolikor več moreš, ker ti je dana za to redka prilika!

5. Zapiši si v kratkih potezah misli, o katerih sodiš, da so za te važne. Sicer bo skrbela Prosvetna zveza za nastisk najvažnejših predavanj, ali tiste kratke beležke zarezjo za poslušalca mnogo več, ker so nastale na licu mesta in ker jih je spravil na papir on sam. Take misli so biseri, nabrandi z lastno pridnostjo; k njim se bo dotičnik lahko večkrat povrnil pozneje doma in ob njih bo vstajalo v duhu vse predavanje, bodo vstajali vti spomini na »Kmetski dan«.

6. Zabeležuj tudi to, česar ne razumeš, da boš mogel dobiti pozneje pojasnila.

7. Ako se razvije po predavanju kak razgovor o njem, prijavi se smelo, povej, kar misliš. Zahtevaj pojasnila, opozori na to ali ono premalo pojasnjeno točko. Naj te ne ovira prazen strah, češ, ne upam si govoriti tam tako jav-

no. Baš pri takih končnih razgovorih se vrši največ praktično koristnega dela.

8. Uporabljaj to, kar si čul in kar si si zapomnil, pozneje ko boš spet doma. Pogovarjaj se često o prireditvi stovariš, ki so bili tudi navzoči. Poročaj o poteku v domičem prosvetnem društvu, da bodo vedeli i tisti, ki niso mogli sami priti, kako se je vse vršilo. Išči prilike, da se podrobne pouči o bistvenih točkah. Nabavi si knjižico, katero katero bo izdala Prosvetna zveza o izvršitvi »Kmetskega dneva«; ne bo ti samo v prijeten spomin, ampak dobil boš v njej tudi najvažnejše podatke v pregledni obliki.

Zdaj pa: »Na svodenje in mnogo uspeha!«

## Obrtniki in trgovci!

Pred važnimi volitvami stojite!

Volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani so razpisane. Vršile se bodo, kakor se sliši, 22. septembra. Delokrog zbornice obsega vso Slovenijo. Zbornica se deli na tri odseke: trgovski, obrtni in industrijski odsek. Vsak odsek ima 16 članov, 8 iz ljubljanske, 8 iz mariborske oblasti. Skupaj stoji torej zbornica iz 48 članov, 24 iz ljubljanske in 24 iz mariborske oblasti. Ravnotoliko je namestnikov.

### Volilne kategorije.

Volilci vsakega odseka se dele po obči ali posebni pridobinami na 4 kategorije. Vsaka kategorija izvola po 4 člane in 4 namestnike.

Za aktivno volilno pravico v trgovinskem odseku je treba plačevati na leto pridobinane: V I. kategoriji vsaj 500 Din.; v II. kategoriji pod 500 Din. do najmanj 75 Din.; v III. kategoriji pod 75 Din. do najmanj 25 Din.; v IV. kategoriji manj ko 25 Din.

Za glasovalno pravico v obrtnem odseku je treba plačevati na leto pridobinane: V I. kategoriji vsaj 70 Din.; v II. kategoriji pod 70 Din. do najmanj 35 Din.; v III. kategoriji pod 35 Din. do najmanj 15 Din; v IV. kategoriji manj nego 15 Din.

Za glasovalno pravico v industrijskem odseku je treba plačevati na leto pridobinane: V I. kategoriji nad 6000 Din.; v II. kategoriji 6000 Din. do najmanj 400 Din.; v III. kategoriji pod 400 Din. do najmanj 150 Din.; v IV. kategoriji manj nego 150 Din.

Za glasovalno pravico v IV. kategoriji kateregakoli odseka ni vezana na najmanjši zneselek; zadošča, da se plačuje sploh kolikršen zneselek pridobinane.

### Volina pravica.

Aktivno volilno pravico imajo fizične osebe, ki uživajo vse državljanke pravice, brez razlike spola, (torej tudi ženske) in ki vrše v zborničnem okrožju (t. j. v Sloveniji) trgovsko, obrtno, industrijsko ali rudniško podjetje samostalno ali kot javni družbeniki. Pri podjetjih, ki pripadajo državi, izvršuje volilno pravico oseba, ki je uradno postavljena na čelo podjetja. — Pravne ali skupne osebe, ki imajo tako podjetje, izvršujejo to pravico po osebi, ki je kot predsednik ali član uprave, kot prokurist ali poslovodaj podjetja v ta namen pooblaščena po polnoveljavnih predstavnikih podjetja. — Ne morejo pa voliti in ne izvoljeni biti oni, ki so po občinske volilnih zakonih izključeni od aktivne in pasivne volilne pravice v občinske zastope (izvzemši ženske za aktivno volilno pravico).

### Kako se vrši volitev?

Volitev se vrši ločeno po odsekih in volilnih kategorijah. Vsak volilec voli samo v oni kategoriji, v katero

spada po višini plačane pridobinane. Kdor bi imel volilno pravico na podlagi več pravnih naslovov v več odsekih ali v več kategorijah, jo more izvrševati le v enem odseku in le v eni kategoriji. Tak volilec mora v roku reklamacijeskega postopanja izjaviti, v katerem odseku in v kateri kategoriji hoče voliti. Ce te izjave ne poda, se uvrsti v ono volilno kategorijo, ki je najvišje obdavčena.

Volitve vodi posebna

### Volilna komisija,

ki je že sestavljena. Ta komisija posluje v pisarniških prostorih zbornice v Ljubljani ter ima naslov: »Volilna komisija zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.«

### Volilni imeniki.

Volilna komisija bo v kratkem končala sestavljanje volilnih imenikov. Volilni imeniki bodo razgrnjeni za 14 dni v zbornični pisarni v Ljubljani ter pri vsakem davčnem uradu. Rok za vlaganje ugovorov (reklamacijeski rok) zoper volilne imenike poteka 14. dan po dnevnu, ko se razgrnjite imenikov zaključi. Predsednik volilne komisije bo javno razglasil razgrnjite volilnih imenikov ter bo označil čas in pisarne, v katerih jih vsakdo lahko vpogleda in prepiše. Ugovori (reklamacije) se morajo vložiti pisno. Vložiti pa sme reklamacije vsakdo, ki je vписан v volilni imenik. Ugovori se morajo vložiti za vsako reklamacijo posebej ter morajo biti opremljeni z uradnimi listinami, ki služijo za dokaz, da so njih navedbe točne. O vseh ugovorih se mora izdati odločba najkasneje v 7 dneh po preteknu zgoraj navedenega roka.

### Glasovnice.

Po rešitvi reklamacij izda volilna komisija na podlagi zaključenih volilnih imenikov izkaznine in uradne glasovnice za volitve ter jih pošlje z ovojem za glasovnico vred volilcem na dostavnico. Z glasovnicami vred se pošlje volilcem volilni razpis, ki mora obsegati: volilno kategorijo, število kandidatov in namestnikov, ki jih je voliti v tej (4 člane in 4 namestnike), ter dan in uro, ko se začne glasovanje in do katere se morajo vročiti ali poslati glasovnice volilni komisiji v Ljubljano. Vse glasovnice mora volilni komisija razposlati najpozneje 14 dni pred začetkom glasovanja. Glasovnice morajo biti izdelane tako, da garantirajo tajnost glasovanja. Žigosane morajo biti z uradnim žigom ter imeti označbo, za kateri odsek in kategorijo veljajo. Za glasovanje se morajo uporabiti samo uradno izdane glasovnice, žigosane z uradnim pečatom. Če volilec ni prejel glasovnice, če jo je izgubil ali če je postala nerabna, mu mora volilna komisija izdati na njezino zahtevo novo glasovnico (duplicat).

Izkaznice, glasovnice, volilni razpis in vloge volilcev na volilno komisijo se pošiljajo po pošti poštne prosto, če imajo na naslovu pripombo: »V volitveni stvari zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.«

### Kako se voli?

Voliti je mogoče ali 1. tako, da volilec odda izpolnjeno glasovnico v zaprtem, neprozornem ovoju pred volilno komisijo osebno, ali pa 2. tako, da po pošti pošlje glasovnico obenem z izkaznico volilni komisiji v Ljubljani; v tem primeru mora biti glasovnica zaprta v posebnem neprozornem ovoju. (Volilec, ki voli na prvi način, torej osebno, se mora pred volilno komisijo legitimirati z volilno izkaznico.) Volilci, ki volijo tako, da glasovnice odpošljajo po pošti, morajo poslati svojo glasovnico obenem z izkaznico volilni komisiji v Ljubljani najpozneje do dne in ure, ki

### III. Priběžališče.

Nenadni beg tekačev in divje vpitje njegovih zasedovalcev je Heywarda za trenotek kar omamilo. Hitro pa se je zavedel, kako važno je, da se polaste ubežnika, ter stekel za drugimi v grmovje. A predno je bil napravil sto krov, so mu oni trije že prišli nasproti.

»Zakaj ste si tako hitro premislili?« jim je zaklical nasproti. »Malopridnež se je bržkone skril za drevjem, kjer ga lahko ujamemo. Dokler je prost, nismo varni.«

»Ali hočete od oblaka, naj veter lovi?« je odgovoril lovac. »Slišal sem, kako se je kot črna kača zmuznil skozi oveneleno listje. Ko sem ga videl teči mimo tiste le debele jelke, sem pomeral nanj, a ga seveda nisem zadel. A poglejte to sumahovo drevo, rdeče listje ima!«

»To je kri Zvitega lisjaka!« je vzkliknil major. »Mor da ga pa vendarle ujamemo.«

»Nikar ne mislite na to,« je odgovoril lovac. »Samokdo sem mu malo oprasnil, potem pa je tekel še hitreje kot konj, ki ga izpodbodeš.«

»Štirje korenjaki se vendar lahko merijo z ranjenecem?«

»Ali ste se živiljenja naveličali? Tisti rdeči hudič bi vas zvabil pod tomahavke svojih bratov, predno bi se bili ogreli od teka. Prav po neumnem sem sprožil puško, ko se vsak strel lahko sliši v zasedi. Toda izkušnjava je bila prehuda. Zdaj pa pojdim, prijatelji, poiskati si moramo drug kraj, sicer se bodo jutri naši skalpi na vetru sušili pred Montcalmovim taborom.«

Ta grozna izjava iz ust veščega lovca je spomnila Heywarda odgovornosti, ki jo je bil prevzel zaradi deklic. Zaman je skušal z očmi prodreti rastočo gozdno temo. Zdeto se mu je, kakor bi bil odrezan od vsake človeške pomoči. Njegova razpaljena domišljija, zapeljana od sive-

## Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooper-ju predelal Al. Benkovič.

4

Ali je sam?

»Sam?« je obotavljaje se odgovoril Heyward, ker ni bil navajen lagati. »Ni sam, Magva, saj smo mi pri njem.« Torej Zviti lisjak lahko gre, je reknel nato tekač ter bladnokrvno pobral sveženj, ki mu je ležal pri nogah. Potem belokožci ne bodo videli drugega, kot ljudi svoje barve.«

»Kdo je Zviti lisjak?«

»To ime je dobil Magva od svojih kanadskih očetov, je odgovoril tekač ves ponosen na to odlikovanje. »Zvitemu lisjaku sta noč in dan isto, ako ga čaka Munro.«

»A kako se bo Lisjak pred poveljnikom Viljem Henrika opravičil zaradi njegovih hčera? Ali si bo upal primati mu, da sta njegova otroka ostala brez vodnika, čeprav jima je Magva obljudil, da jih bo vodil?«

»Sivolasec ima velik glas in dolgo roko, a Lisjak ga gozdrovih ne bo ne slišal ne čutil. Zviti lisjak poznata pot do velikih jezer in tam bo našel kosti svojih očetov.«

»Dosti, Magva,« je reknel Heyward. »Ali nisva prijatelja? Čemu bi se prerekala? Munro ti je obljudil nagrado za službo, ako vse dobro izpelješ. Tudi jaz ti jo dam. Daj počitka trudnim udom, odpri malho in jej. Nimamo več dosti časa. Ko se vsi okrepčajo, pojdemo naprej.«

Indijanec je predirljivo pogledal Heywarda, a je tako umaknil oko pred njegovim odkritim pogledom. Po-

tem je sedel na tla, izvlekel ostanke jedi in pričel jesti. Medtem je počasi in previdno gledal okrog sebe.

»Prav je tako,« je nadaljeval Heyward. »Zviti lisjak bo kmalu zopet močan in bistrih oči, da zjutraj najde steno.« Iz bližnjega grmovja se je oglasti šum kakor pokuhga dračja in šumenje listja, a Heyward se ni dal zmotiti in je nadaljeval: »Predno solnce izide, moramo biti na poti, sicer nam utegne Montcalm presekat pot do trdnjave.«

Roka, ki jo je Magva nesel k ustom, je padla dol. Z razsirjenimi nosnicami je postrani zasukal glavo. Oči je sicer upiral v tla, ušesa pa so mu vidno stala bolj pokoncu kot sicer. Heyward je bist

Denar

časa postal redek. Vedno teže postaja pridobilati si ga. Ali življenje primorava vsakega na borbo za dor hoče v tej borbi zmagati mora biti zdrav, svež in uporen. Zatorej uporabljamo pri utrujenosti one-

sta dolgočena v volilnem razpisu za sprejemanje glasovnic. Če glasovnici ni priložena izkaznica, glasovnica ne velja in se ne sme sprejemati!

Glasovnica mora biti izpolnjena ali z rokopisom ali na mehkičen način (s tiskom ali na drug način razmnožitve) ter mora obsegati: Kandidatovo ime, njegov priimek, poklic in stanovanjsko. Glasovnica velja samo za ona imena, o katerih ima vse omenjene podatke.

#### Za izvoljene

se smatrajo oni kandidati, ki imajo relativno večino glasov. Ob enakem številu odloči žreb, ki ga potegne eden izmed članov volilne komisije. Pravi zbornični člani se volijo za šest let.

## Prst božji.

Velike povodnji v naši državi.

Iz vseh delov sveta prihajajo poročila, kako je narava nekako zadivila in uničila delo človeka. Naša država je zadelo veliko neurje. Že v naših krajih je neprestano deževje povzročilo ogromno škode. V južnih krajih pa, v Bački, Baranji in Srbiji je voda naravnost uničila. Posebno reka Drava, ki je že na Koroškem narastla in je na Štajerskem dobita znova večje dotoke, je v dolnjem teku že prestopila bregove in predala nasipe. Pri Draži je preplavila 6000 oralov žitnega polja, v Baranji pa preko 30.000 oralov. Nevarnost je tudi za hiše, ki so v spodnjih prostorih zabite. Nekatere so bile do strehe poplavljene, več jih je voda čisto zrušila. Med poplavou je vladala nad celo deželo grozovita nevihta, z bliskom in gromom ter viharjem, ki je ruval drevje. V vasi Rečici je strela ubila dva kmeta, užgala več hiš, ki jih je voda odpavila in so sredi valov gorele. Žitno klasje, izravano iz zemlje, nosijo valovi kakor zlate pene pogrezojoče se v blatno vodo, v pogibeli. Prvo pomoč so si nudili sosedje, prihitelo pa je tudi vojaštvo, vendar ni bilo mogoče rešiti niti vseh ljudi, kaj še le živino in ostalo premoženje. Škoda se trenutno ne da presoditi, a gotovo znaša mnoge milijone. — Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!

#### Strašni potresi na dalnjem vzhodu.

V razdelini 1000 do 1500 km od nas je bil preteklo soboto zvečer grozovit potres. Kmalu so prišla poročila, da je bil ta potres v Sredozemskem morju. Potres je pretresel posamezne otroke, segel preko obrežja v Egipt in Palestino. Škoda je velika, porušil je nad tisoč hiš in zahteval več človeških žrtev. — Potresni sunek je bil tudi v Švici, kjer je potres spremjal težko podzemsko gromenje. Čuli so ga po vsej Švici. — Na otoku Sumatra je trajal potres dve ur. Tudi tu je škoda tako velika, da se ne da prečemiti. V teh krajih je potres zahteval 117 človeških žrtev. Hiše so po večini vse razdrte, da ni mogoče v njih stanovati. In tudi ni varno, ker se sunki vedno ponavljajo. — Tudi Ameriki potres ni prizanesel. V raznih mestih severne Amerike je potres napravil prav občutno škodo. Bil je tako močen, da je cestno železnico vrgel s tira in jo porušil. — Šibe potresa, reši nas, o Gospod!

#### Kuga in lakota v Mehiki.

Mehika je država med Severno in Južno Ameriko. Katoličani so bili tam že zelo močni in dobro organizirani, kar je brezverske kroge tako ujezilo, da so začeli kulturni boj proti katoličanom, o čemer je »Slov. Gospodar« že tudi poročal. Višek vsega preganjanja, ki se je polagoma stopnjevalo, je pa dosegla prepoved drž. glavarja, da naj se vse cerkve zapro, ker se v njih ne bo več oznanjala beseda božja. Zgodilo se je tako, s silo se je zgodilo. A zgodilo se je tudi nekaj drugega. Deželo Mehiko je zadela huda šiba božja. Po deželi se je začela širiti črna kuga, ki zahteva dnevno na stotine človeških življenj. Vsaka zdravniška pomoč je brezuspešna. Posamezni kraji so se siloma zaprlji

ga mraka, je videla v vsakem majajočem se grmu, v vsakem drevesnem štoru človeško postavo. Najmanj dvajsetkrat se mu je zdelo, da vidi grozne obraze prežičnih sovražnikov, kako v skrivališčih čakajo na svoje žrtve.

»Kaj naj storimo?« je vprašal ves nemiren. »Ne zapustite me! Pomagajte mi braniti deklici, ki sta pod mojim varstvom, in sami si izgovorite plačilo.«

Njegovi tovariši so se v bližini pomenkovali v svojem jeziku in se niso zmenili za njegovo resno, nujno prošnjo. Dasi so govorili šepetajo, je vendar Heyward pristopivši lahko ločil živahne besede mladeničeve od premišljenih ugovorov drugih dveh. Očividno so nekaj ukrepali popotnikom v korist. Ves nemiren radi odlašanja, ki je nevarnost delalo še večjo, je Heyward stopil bliže k njim, da bi jim vnovič ponudil bogato nagrado. Ta hip pa se je Sokol obrnil k njemu in mu rekel po angleško:

»Gospod, ako hočete nežni deklici rešiti iz kremljev krutih zverin, ne smete izgubljati časa in slušati, kar vam svetujemo.«

»Ne dvomite, da storim vse, kar je mogoče. Saj sem vas že prosil . . .«

»Prosrite Boga, naj nam da pamet, da uidemo tistem zvijačnim vragovom«, mu je lovec segel v besedo. »Plačilo pa si lahko prihranite. Mohikanca in jaz storimo vse, da deklici, ki nista ustvarjeni za divjino, rešimo nesrečo in sicer za tisto plačilo, ki ga Bog nakloni poštenjaku. Prej pa nam morate v svojem in v imenu svojih prijateljev obljubiti dvoje, da ne bomo sami sebi škodovali, vam pa nič koristili.«

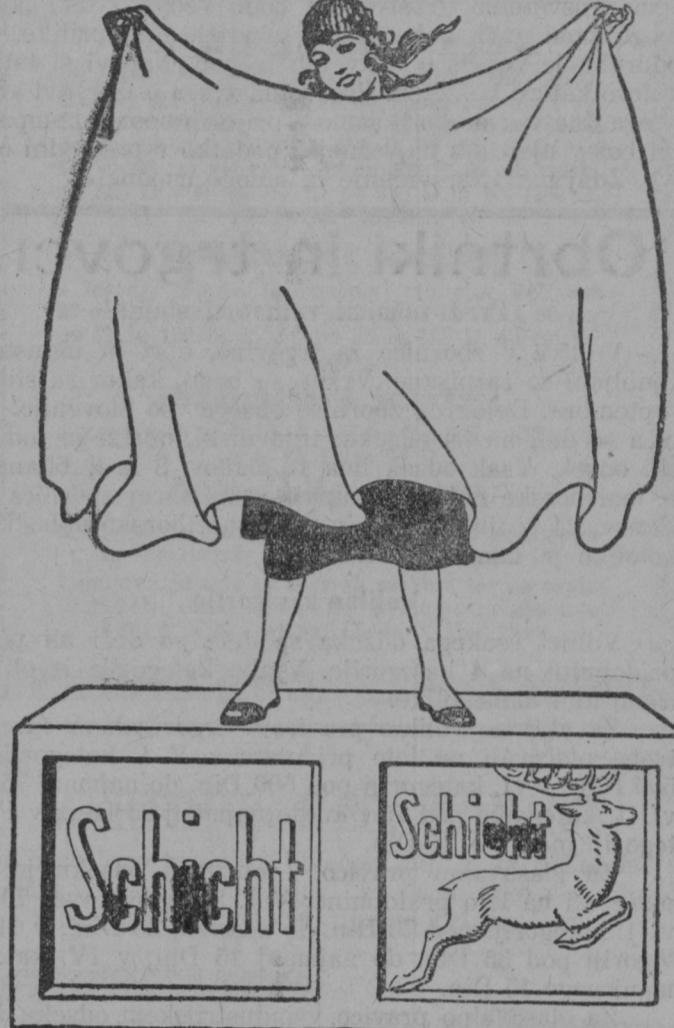
»Kaj pa?«

»Prvič, da boste tiho kot speči gozdovi, naj se zgori karkoli. Drugič, da nikdar nobenemu ne poveste za kraj, kamor vas popeljamo.«

moglosti, nervozi in vsled tega povzročenem nespanju, Fellerjev blagodišči »Elsafluid«, ki osvežuje, krepi mišice in živce, lajša bolečine. Kot nam vedno iznova potrjujejo, Fellerjev Elsafluid tudi pri močnih reumatičnih bolečinah izvrstno deluje. Dober kosmetikum. Močnejši štedljivejši in boljšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici za 63 Din., 12 dvojnatih ali 4

od drugih, da se ne nalezejo kuge, a jim grozi lakota, ker nimajo dovolj živeža. — Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod!

Nekateri listi so vsled zbganosti narodov, češ, da nas Bog opominja, začeli pisati, da so to le naravni pojavi. So naravni pojavi, a pripušča jih tisti, ki nas po naravi blagoslovila ali kaznuje. Da bi krščanskemu svetu ta povzdignjeni prst božji bil živ opomin, da se spomni Njega, ki je Gospod nad nami. —



**Namakaj z „Žensko hvalo“!  
Izpiraj z „Jelenjim milom“!**

**Potem bo perilo,  
brez najmanjše poškodbe,  
brez truda,  
ob največji varčnosti,  
v najkrajšem času,  
res popolnoma čisto!**

# SCHICHT

**Kmetski dnevi  
13., 14. in 15. avgusta.**

»Vse bom storil, da vam ustrežem.«

»Potem pojrite z nami, kajti izgubljamo trenotke, ki so dragoceni kot srčna kri zadetega jelena.«

Heyward je v čedalje bolj gostečih se večernih sencah opazil nestrpljivi lovčev obraz. Hitro je krenil tja, kjer je bil pustil drugo družbo. S kratkimi besedami jim je povedal, kake pogoje stavi novi vodnik, in kako je potreben, da zatro sleherno bojazen in vse sile žrtvujejo begu. Čeprav sta sestri ta vznemirajoči opomin sprejeli s tihim strahom, sta se vendar dali nemudoma dvigniti iz sedel ter sta hiteli s prijateljem dol s vodi, kjer so jih drugi že čakali.

»A kaj naj počnemo s temi nemimi stvarmi?« je mrmral Sokol in pokazal konje. »Čas bi tratili, ako bi jih zaklali in jih vrgli v reko. Ako pa jih pustimo tu, bi to opozorilo Minge, da lastnikov ni iskati daleč.«

»Potem jih izpustimo, da se prosti izgube v gozdu, je nasvetoval Heyward.

»Ne, boljše bi bilo, da lopove zvabimo na napačno sled. Premotiti jih moramo, češ, da morajo biti hitri kot konji, ako se hočajo polasti plena. — A čujte, kaj se giblje tam v grmovju?«

»Žrebe.«

»Žrebe pa mora umreti, je mrmral lovec, zagrabil žrebe za grivo, a žival se mu je spretno izmuznila. »Unkas, daj puščice!«

»Stojte! je glasno zaklical lastnik obsojene živali ne oziraje se na to, da so vsi drugi tiho govorili. »Prizanesite žrebetu Mirjame! Ljubek potomec je hrabre matere in nikomur ne naredi škode.«

»Kadar se človek bori za svoje življenje, je strogo odgovoril lovec, »takrat mu celo za življenje drugih ljudi in več kot za življenje divjih živali v gozdu. Ako znate že

velike specijalne steklenice za 99 Din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specijalnih steklenic za 250 Din., že obenem z za bojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti vnaprej poslane mdenarju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji Elsatrag 341, Hrvatska. — Poedine steklenice Elsafluida se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 Din.

## Državna politika.

### V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina je nehala delovati. Seje se bodo vršile še-le v jeseni. Radičevci se sicer togotijo, a jim je je ključ temu prav.

Pašičeva bolezen le ni več politična, ampak je njegovo življenje v resni nevarnosti. Njegova rodovina je odsela v Karlove Vare. V Beogradu je precej razburjen, kdo bi bil njegov naslednik.

Za razprt vseh nasilnih organizacij, kakor je Orjuna-Srnao in take, ki oborožene s samokresi, vojaškimi čeladami itd. ogrožajo mir in red, je vsa poštena javnost. Čuditi se je vladu, kaj še čaka. Menda se jih vendar ne bojni?

Občinske volitve v Srbiji in Bosni se vršijo tekem poletja. Za nje se vrši zelo burne priprave. Radič bi ob tej priliki že rad nastopil med srbskimi seljaki, pa se mu še ne bo posrečilo.

Opozicija zahteva, naj parlament dela in sicer zaradi tega, da se sprejmejo tako potrebni zakoni in pa, da se odpomore poplavljanim krajem.

Naši ministri in sokolstvo. Na sokolski zlet v Prago so sli seveda tudi jugoslovanski ministri. Sokol, ki je čisto zasebno telovadno društvo, kot so druga društva, uživa prav veliko vladino milost, kar je protiustavno, ker ustava zahteva, da so vsa društva enakopravna.

### V DRUGI HDRŽAVAH.

Nemška vlada je pred padcem, ker spor zaradi odškodnine bivšim vladarjem še ni rešen in sta obe strani nasprotujejočih si mišljenj.

Turčija noči vstopiti v Zvezno narodov, ampak hoče imeti proste roke.

Zarota proti španskemu kralju, ki naj bi bil nasilnim potom odstranjen, se je ponesrečila.

Rusija in Anglija s eprecej jezno gledata zaradi boljševiške agitacije, ki jo Rusija širi med angleškimi delavci.

Francija ima skrbi s svojim denarjem, ki vedno bolj izgublja na vrednosti.

V Maroku se je ustaja Turkov pod novim voditeljem iz rodu Feni Ezni ponovila, a je po kratkih bojih bila združena. Abd-del Krim pa, katerega so hoteli zavrnati zatočniki iz maševanja, da se je udal, umoriti, je zdaj popolnoma na varneh.

Politična klefuta, ki jo je dal Ivan Justh Bethlehemu v Švici ob priliki zborovanja narodov, še zdaj odmeva. Justh je bil kaznovan z 2000 franki in puščen na svobodo. Madjarska vlada pa je zahtevala, da ga Švica izroči, česar pa se je švicarska vlada branila.

Italija je znova za en madež nekulturnega početja bogejša. Vlada je izdala naredbo, da so vsi učitelji, ki niso fašisti takoj odpuščeni iz službe. Si lahko predstavljamo, kakšne šole morajo biti v Italiji. Največ bodo seveda trpelj Slovenci. A to ne bo na večno, ker še velja pogovor: vsaka sila le en čas trpi!

Razorjevanje držav napreduje na papirju, a v istini raste, da je groza. Pred vsem si pripravljajo države čimveč bojnih letal. Prednjači Rusija, ki jih naroča kar na stotine in Nemčija, ki jih izdeluje sama.

Pan-evropa — bi bilo nekako bolj razumljivo povedano: Združene države Evrope, po vzoru združenih držav v Severni Ameriki, mislijo nekateri, je edina rešitev vseh evropskih narodov, da poneha medsebojno bojno razpoloženje in se začne resno delo. —

Indijanca sta bila medtem prestrašene in uporne živali prijela za uzde in jih peljala v rečno strugo, kjer so po reki navzgor kmalu izginile za naprej molečim bregom. Sedaj je potegnil lovec iz varnega skrivališča pod grmovjem čoln iz drevesne skorje in povabil deklici, naj sedeta vanj. Potem je ukazal Heywardu, naj dvigne en konec slabotnega čolna, sam pa je prijet za drugega. Nato so gazili po reki navzgor, spremljani od potreba lastnika mrtvega žrebeta. Dolgo časa so tako stopali naprej. Heyward je vodstvo popolnoma prepustil lovecu, ki se je bregu zdaj približal, zdaj se od njega oddalil, kakor se je že hotel izogniti ostrim skalam ali globokejšim krajem v reki. Zdaj in zdaj je postal in poslušal, če se ne sliši kak glas iz specijalnih gozdov. Slednjič so prišli na kraj, kjer je pazno ozirajoče se Heywardovo oko v brezni dolbini uzlrojek, kar se mu je zdelo kot na en kup stisnjene postave. Obstal je in tovariša opozoril na to.

»Je že res, je mirno odgovoril lovec, »tam so Indijanci skrili konje, premeteno kot pristni divjadi. Družba je bila kmalu zopet zbrana. Lovec in oba Indijanca so se znova pričeli posvetovati.

## Usmiljenim srcem!

Požar je uničil 26 domov z gospodarskimi poslopji ▶ Apačah. Posestniki so kočarji in polgruntarji, ki so bili že poprej v tako težkem položaju, da jih ena tretina dolguje še vse letošnje davke. Sedaj je beda naravnost grozna. Obračamo se do usmiljenih sre, da pomagajo lajsati našim pričnim ljudem trpljenje. Škoda znaša nad 2 milijona Din., zavarovalnina jedva 250 tisoč. Naj se izkaže zopet resnično kršensko brljublje in zavest skupnosti v sreči in trpljenju. Prosimo za darove, ki se bodo vestno uporabili ter priporočamo prizadete, da jim ne zapirate sre in vrat, če se oglasijo z uradnimi dokazili ter prosijo vaše sopomoči.

Za pomožni odbor:

L. Vesenjak, poslanec, Fr. S. Spindler, župnik,  
Fr. Beranič, župan.

## Kaj je novega?

**Popravi:** Priložene »Novice v slikah« imajo na drugi strani pod sliko »Gospodinjska šola v Marijanšču v Ljubljani« napis: Kmet, gospodinjska šola v Mariboru, a bi se naj glasil pravilno — v Ljubljani!

C. g. Leopold Amon, provizor v Stopercach, je pretekli torek umrl na posledicah težkejetike in poslednje nesreče, ko ga je konj povozil. Pokojni duhovnik je bil blagega in odkritega dobrodušnega srca, pri vseh priljubljen. Kot sim kmetskih starijev je bil rojen 17. nov. 1889 na Pilštajnu. Ko je dokončal šole, je bil 1. 1917. posvečen za mašnika. Kaplanoval je v raznih krajih. V svoji službi si je nakopal vsled prehlajenjetiko, ki ga je dolgo mučila, ker je bil sicer močne narave, konečno pa ga je strila. Blagemu gospodu bodi Bog dober plačnik!

**Žalostna obletica.** Te dni bo minulo leto dni, odkar je Štefan Radič padel pred Pašiča in vele srbske politike v Beogradu na kolena in je zapustil stare zavezničke Slovence in druge prijatelje. Leto dni so že Radičevci skupno z Pašičevimi radikalnimi Srbi na vladu. Tako so gospodarili, da so spravili naše ljudstvo na rob propada. Izdajstvo radičevcev je krivo, da se pri nas razmere niso obrnile na bolje. Strašen bič nas tepe. Krivi so tega predvsem radičevci, ker so v vladu, v kateri sedijo že eno leto in imajo 5 ministrov in 60 poslancev niso za ljudstvo prav nič napravili. Ze štirikrat so radičevci, med njimi Kelemina in Pučelj glasovali za stare in nove davke... Ce bi imeli sreča za ljudstvo, tega ne bi mogli storiti. Žalostna je ta obletica!

**Povodnji v Sloveniji.** Poleg strašnih povodnj, ki divajo na jugu naše države in v Vojvodini so povodnji v zadnjih dneh v Sloveniji malenkostne, dasi so napravile mnogo škode. Huda nezgoda je zadela Ptuj, kjer je potok Grajevo prestopil bregove in dne 5. t. m. ob 6 uri zjutraj preplavil mesto. Velik del mesta se je nenadoma znašel v vodi, ki je udirala v skladniča in kleti, na kolodvoru pa je za nekaj časa prekinila železniški promet. Vojnašto in gasicilci so pomagali pri čiščenju ulic. V okolini Ptuja nevarno narašča Dravinja, Pesniška dolina pa je skoro vsa po vodo. Hudo je prizadeta Sotelska dolina, kjer je povodenj dosegla tako višino, da je pri Znenem preplavila okrajno cesto ter preprečila za par dni vsak promet. Dolina med Ponikvo in Poljčanimi je v petek popoldan strahovit nalin v nekaj minutah spravil pod vodo, ki pa je hitro odtekla. Vogljajna je preplavila obrežne kraje med Grobelnim in Celjem. — Ce bo deževje še trajalo dalje, obstoja nevarnost, da bodo tudi večje reke v Sloveniji izstopile. —

**Sestanek županov** in občinskih zastopnikov za Pesnico, Jarenino, Sv. Kungoto in Št. Ilj se je vršil v nedeljo, 4. julija. Sestanek je vodil župan g. Vičman. Razgovor se je pletel okoli važnih gospodarskih zadev. Poročal je poslanec Fr. Žebot.

**Smrtna nesreča.** Na Pobrežju pri Mariboru stanuje sprevodnik državne železnice in posestnik Franc Lešnik. V soboto popoldne je podiral drevesa na posestvu in pri tem delu ga je eno drevo pritisnilo tako nesrečno, da je obležal nezavesten in so ga morali prepeljati v bolnico, kjer je v pondeljek zjutraj umrl radi notranjih poškodb. Pokojni je bil blag mož, obče spoštovan. N. v m. p.

**V bolnici v Mariboru** je umrla 7. t. m. gospa soprogina bivšega šol. nadzornika Šela, rojena iz narodno zavedne rodbine Pernatove pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Naj v miru počiva! —

## Naša društva.

**Zakaj želimo revizijo društev?** Po možnosti bi radi vsa društva revidirali, deloma po gg. bogoslovcih, deloma po okrožjih, deloma naravnost po domaćih preglednikih. Nekaterim je revizija nekaj tako novega, da si ne vedo razlagati, zakaj. Sporočamo, da se bo revizija izvršila zaradi tega, da bodo naša društva varna pred neredom, ki rad tu in tam zavlada, ki povzroči zastojeanje dela, včasih, če so takšni časi, tudi razpust društva od oblasti. In zdaj so takšni časi, zato je revizija društva nujno potrebna.

**Odbor Krščanske ženske zvezze v Mariboru** naznanja svojim izletnikom, da je v soboto, dne 10. julija, ob pol osmih v franciškanski cerkvi sv. maša. Po sv. maši se pred cerkvijo razdelijo izkaznice, ter vozne karte za že priglašene izletnike v Rajhenburg. Odhod izletnikov ob vsakem vremenu. Na svidenje. Odbor.

**18. julija v Št. Ilj!** To je za to nedeljo sklep vseh katoliških društva na narodni meji. Dopoldne je prosvetno zborovanje zunaj pri cerkvi, popoldne prireditev mariborske orlovske srenej!

**Sv. Lenart v Slovenskih goricah.** Shod dekliških Marijinih družb se je lepo izvršil. Zastopane so bile župnije: Sv. Lenart, Sv. Rupert, Sv. Jurij, Sv. Trojica in Sv. Anton. Ostale župnije so bile zadružane po silnih nalivih, ki so povzročili, da so bile cele doline v vodi. V cerkvi sta družbenicam govorila tajnik M. Krajnc in župnik Gomilšek. Zo službi božji so družbenice napolnile dvorano Narodnega doma do zadnjega kotička. Na shodu je nastopilo 8 mladenc: El. Ploj in Mar. Potrč (Sv. Lenart), Liza Caj in Rojs Ter. (Sv. Rupert), Al. Črnec in Mar. Roškarič (Sv. Jurij v Slov. gor.), Mar. Poljanec. Predmeti govorov so bili: Namen in posmen Mar. družb, deviško življenje, ponižnost in značajnost ter

**Pivkov shod v Jarenini** je pokazal, da je ves trud liberalnih škricev in učiteljev, zastrupiti naše pošteno ljudstvo s krivimi nauki in lažmi, zaman. Jareninčani smo se ostranili vsi. Ostali so samo Černki, par sokoličev, učitelji iz Jarenine, Sv. Jakoba, Št. Ilja, Sv. Marjete, Sv. Kunjote, Svečine ter tropa orjuncev in škricev iz Maribora. Naših domačinov smo pustili za kontrolo kakih 10, a ne 50 kakor piše »Jutro«. Saj mi Jareninčani kot stari boritelji za pravico in poštenje, nismo padli na glavo, da bi šli s Pivkovim učiteljsko in advokatsko stranko, katera nas je pomagala prodati Pašičevemu centralizmu. Skoro celih 6 let nam demokratska (liberalna) stranka nalaga vedno večje davke in mi ubogi kmetski in dělavski davkoplačevalci naj bi še morda šli in vlekli s temi ljudi. Žalosten shod Pivkov brez domačinov je pokazal, da Jareninčani nismo tako neumni. Liberalni učitelji pa lahko še naprej ostanejo pri samostojno-demokratski stranki.

**Občina Št. Ilj v Slovenskih goricah** je imenovala tamošnjega g. župnika in duha, svetnika Evalda Vračko častnim občanom. Castitamo!

Most čez Dravo pri Zgornjem Dupleku. Ponovno se je pokazalo ob tej veliki vodi, kako neobhodno potreben je most čez Dravo v Zgornjem Dupleku. Več dni je bil ves promet iz celega južnega dela Slovenskih goric pretrgan z Mariborom. Brod ni vozil vsled prevelike vode in cesta na Sv. Peter je neporabna, tudi cesta od Sv. Petra do Maribora je bila na šestih krajih zasuta pod meljskim hribom, kar se neštetokrat zgodi. Na tej poti torej hočejo, kakor smo zvedeli, gotovi gospodje graditi okrajno cesto do Zgornjega Dupleka. Gospodje, ta cesta bi bila prenevarna za naš promet, bolj vneto je ljudstvo za most čez Dravo v Gornjem Dupleku in bo manj stal nego večno popravilo ceste za Dravo. Toraj most želimo gospodje, most, kateremu bi prispevalo okoli 35 občin, ki so prizadete z izdatnimi podporami. Prosimo vse merodajne oblasti za podporo v našem gibjanju in, da se bodo naše prošnje in želje upoštavale. — Prizadeti Slovengoričani.

**Brodarska zadruga v Zgor. Dupleku** je imela dne 29. junija svoj redni letni občni zbor, na katerem se je med drugim ustavil tudi pripravljalni odbor za zgradbo mosta čez Dravo pri Zgornjem Dupleku. To velikoduso misel interesenti prisrečno pozdravljamo in želimo temu odboru veliko uspeha. Okoličan.

**Novice od Marije Snežne.** Zadnje tedne so se pri Mariji Snežni dogodile večje nesreče. Strela je udarila v dreter omamila neko v bližino stojecu ženo. — Nekega gospodarja lastni konj, s kopitom zadnje noge mu je zadal tako močan udarec, da je dobil težke notranje poškodbe in čez nekaj dni umrl. — Pri Ferku sta se sprekala dva kosca. V veži je eden zamahnil po drugem s koso ter mu zasadil ost globoko v hrbet. — Mrzli dnevi so nastopili, poletje se nič ne čuti. Žito polega, krompir gnije, vinogradni slabo kažejo — obeta se sploh slaba letina.

**Apačko pogorišče** si je preteklo nedeljo ogledal v spremstvu domačega župana Beraniča poslanec Vesentjak. Storil vse potrebne korake, v kolikor jih še ni, da se prizadetim vsaj nekaj pomaga. Sam je daroval za pomoč 1000 dinarjev.

**Roparski napad.** Na poti, ki vodi iz Žetal preko gore na Krapino je bil oropan od treh roparej nek Hrvat iz hrvaške občine Zurmance. Roparji so po zaboldljaju z nožem oropali omjenjenemu 7 tisoč kron. Po daljši preiskavi se je posrečilo žetalskim orožnikom, da so izsledili dva tolovaja in ju vtaknili pod ključ. Tretjega se nimajo!

**Tatice kuretnice** so zaprli te dni orožniki v Moškanjcih v osebi kmetske Marije Kvar.

**Ptuj v vodi.** O povodnji v Ptiju smo prejeli še naslednje poročilo: Ponoči na 5. juliju je hudo deževalo. Ob treh zjutraj je začelo tako deževati, kot že dolgo ne. Potoki so naraščali. Ob 6 do 7 pa so prestopili potoki bregove. Grajena je trgala mostove, udarila pod pokopališčem čez breg, nosila drva in hlode ter podirala vrtne ograje. Poškodovala je vrtne ograje pri g. Toplaku, udarila na dvorišča stavbenika Breznika in odnesla materijal, napolnila je kleti pri Riegelbauerju, trgovcu Lenartu, tekla po cesti mimo okrajnega glavarstva na Florijanski trgu proti minoritski cerkvi, udrila v kleti minoritske stanovanjske hiše, udrila tudi v hišo dr. B. Stuhca in v druga poslopja. Posebno veliko škode pa je zopet napravila stavbenika Denggu, kjer je stala na dvorišču. Tam je utonilo nekaj svinj in kokos. Tudi na vrtu in v kleteh dr. Jermevče hiše je napravila obilo skode. Izvozni kuretine Reinhard ima tudi precej škode. Vse nakupljene gosi (nad 300) so bile že v vodi. Ptujška požarna brama je črpala vodo iz kleti in stanovanj. Jako dobro se obnesla nova parna sesalka. Vojnašto je pridno pomagalo. Posebno moramo omeniti podporočnika Skoka, ki se je vozil s čolnom in reševal. Neki vojak

lepo petje. Pridelala sta M. Krajnc in župnik Gomilšek obilico lepih nauk glede življenja v Marijini Družbi in izobraževanja ▶ Dekliške zvezzi. Krasne pesmi so zelo poživljale zborovanje. Prireditev nam ostane v najlepšem spominu in ne bo ostala brez sadov.

**Sv. Benedikt v Slovenskih goricah.** Naše katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 11. julija po večernicah v dvorani Ciril-Metodove slavnost z izbranim sporedom.

**40 letna slavnost obstanka prost. gasil. društva v Cirkovcah.** Dne 8. avgusta t. l. vrši se v Cirkovcah 40 letnica, odkar je bilo ustanovljeno prostovoljno gasilno društvo. Ta dan se vrši ob 10. uri služba božja na prostem, pri kateri sodeluje godba. Dnevi in red: Ob 4. uri zjutraj budnica. Ob 9. uri sprejem gostov na kolodvoru. Ob 10. uri maša na prostem. Po sv. maši obhod po vasi, nato skupno kosilo. Ob 3. uri veselica na vrtnem prostoru gosp. Josipa Beranič v Cirkovcah s tombolo. Dobitki so velike vrednosti, kakor: moško kolo, moška in ženska obleka, žepna ura itd. Ker je čisti dobitek namenjen za nabavo motorne brizgalne, ki je v tem kraju skrajno potrebna, se vabi k najboljšej udeležbi.

**Ljutomerško orlovske okrožje** ima svoj nastop v Gornji Radgoni dne 18. julija. Ob 9. uri sprejem na kolodvoru in slavnosten obhod po cerkvi, kjer bo slovenska sv. maša s pridigo. Potem bo zborovanje prostovoljnega okraja, zato vabimo vse Prosvetna društva in Dekliške zvezze. Popoldne ob 3. uri javna telovadba na admontskem vrtu. Nastopi tudi dijaška vrsta najboljših telovadcev na orodju in v skoku s palico. Dovoljena je polovična vožnja, zaprošen poseben vlak za nazaj.

**V nedeljo, dne 1. avgusta** se vrši v Konjicah celodnevna orlovska prireditev Konjickega orlovskega okrožja!

**Savinjska dolina.** Orlovske tabor celjske ekspositure na Polzeli se bliža s hitrimi koraki. Po predpripravah se vidijo že obriši prireditev, ter bo po vsem sodeč v celoti kot posameznostih

bi bil kmalu utonil. Padel je iz čolna v grajeno, hitro se vrgli vrv v vodo, prijel se je in se rešil. Proti deveturi je voda začela padati. Mlekarice iz okolice niso mogle v mesto, ker je Pesnica poplavila vso okolico. Voda je potekla skozi okna v hišo. Tudi Rogoznica je narastla ter tekla n. pr. v gostilni Janeza Brenčiča v Žabjeku v sotočju. Žetev je ponekod popolnoma uničena, tudi seno še ni bil povsod spravljeno. Škoda je ogromna. — Na železniški progi Ptuj—Čakovec je ustavljen promet, ker je 2 km železniške proge pretrgane. Promet se vrši le z Mariborom in Pragerskem. Ljudstvo je obupano. Take povodnje v Ptiju mesta še ni bilo. Lami jeseni je bila slična povodenj, a ne v takem obsegu. — Na vlogo nekega hišnega posestnika se je vršila pred kakimi 14 dnevi komisija, ki naj bi bila dognala vzroke, zakaj pri Cellotijevi hiši Grajena vedno prestopil bregove. Vzrok je deloma ta, ker je struga preplitiva in pod mostom pri železnični ne more vsa voda skozi. Ali naj čakamo še na tretjo povodenj?

Dne 25. julija vsi v Rečico ob Paki, kjer je slavnostno odprtje vojnega spomenika, veliko zborovanje bivših vojakov ter poletna vojna igra na prostem; spored vidite povsed na plakatih, polovično vožnja povsed dovoljena. Pridite vsi, vsa društva, vsi bivši vojaki, da boste počastili 63 v svetovni vojni padlih žrtv naše domovine.

**Žrtve črešenj.** Iz Šmartna ob Paki poročajo: Tukajšnja župnija goji zraven drugega lepega sadja tudi prav veliko črešenj, ki donašajo lep skupiček. Eden največjih sovražnikov zrelih črešenj je trajni dež, in ravno ta gospodari letos brezobzirno. Žalibog prinaša obiranje tega sadja skoraj vsako leto večje ali manjše nesreče. Toda od leta 1922, ko je smrtno ponesrečil pri tem poslu priden mož Miha Pekler v Gavčah ni bilo večje kot ravno letos. Tako si je letos v isti okolici neka mladenka pri padcu z drevesa zlomila obe roki v rami, a 1. junija smo pokopali smrtno ponesrečenega posestnika Ivana Bizjaka, p. d. Markovec z Malega vrha. Zahotel se mu je v nedeljo zvečer lepih svežih črešenj, zlezel je po lestvi na visoko drevo, tam se odtrga veja pod nogo, zatem še druga v njegovih roki, pada na tla t. v. težkimi, posebno notranjimi poškodbami. Bil je še isti večer pri polni zavesti previden, poklican zdravnik ga je poslal v celjsko bolnišnico, a tam je že drugi dan mrino izdihnil. Bil je miren, skromen mož, prijatelj cerkve in pogostnega prejemanja sv. zakramentov, zvest naročnik »Gospodarja« in drugih krščanskih listov, večletni obč. odbornik in varčen gospodar. Vsako leto je nosil ob velikonočni procesiji podobo Zveličarja, — bil je namreč visoke postave, — sedaj je že gotovo prejel plačilo za svojo ljubezen in zvestobo od nebeškega plačnika. Prepeljali so ga iz Celja na dom ob veliki žalosti udove in njegovih pridrhnih, že odraslih otrok. Cerkveni pogreb se je vil ob veliki udeležbi cele župnije od hiše žalosti do cerkve, kjer se je ob odprtju grobu poslovil domači dušni pastir od blagega pokojnika. Pokoj mu!

Na celjski orglarski šoli se vrši glavni izpit v torek dne 13. julija ob 9 uri dopoldan t. l. K temu izpitu je pričlenjenih (6) šest absolventov in sicer sledi: Stefan Toljak iz Dobrovnika Prekmurje, Anton Vračko iz Zibike, Franc Klančnik, Franc Meklav, Rečica ob Paki, Savinjska dolina, Franc Šket od Sv. Eme in Martin Marguč od Konjic. Pri tem izpitu bo imel glavni govor

kala zlato poroko s svojim dobrim možem. Pa Bog je hotel da je umrla ravno isti dan in isto uro, ko je s svojim možem pristopila pred 47 leti k poroki pred oltar. — Zadruga za izvoz jaje, ki je pogorela, je sedaj nanovo zgrajena in je res veličastna stavba in ponos za Sv. Jurij. Kakor slišimo bo slovenska blagoslovitev 14. julija. Ravnatelj zadruge pa si stavi sredi trga najmodernejšo vilo. — G. Rudolf Kincl je postavil tudi lično hišo v trgu, kjer namerava imeti mesarijo in gostilno. To bo že šesta gostilna v našem trgu na ime Kincl. — Dne 6. junija smo imeli slovesno blagoslovitev našega velikega zvona, ki tehta 16000 kg in smo ga z automobilem pripeljali iz Maribora. Zvon je silno lepo izdelan, ima krasen glas. — Tukajšnja požarna brama namerava dne 8. avg. proslaviti 50letnico svojega obstoja. Kakor je pri nas že ta uboga nevošljivost v navadi, slišimo, da se prepriajo med seboj, ali naj bo veselica v spodnjem ali gornjem trgu. Povsod imamo namreč veliko gostiln, ki bi rade kaj zastužile. — Dne 5. t. m. smo imeli veliko povedenj, vsi potoki so izstopili.

**Razmejitev v Koprivnici.** Dne 3. julija je postavila komisija kamenit spomenik z napisom: Ljubljanska obl. 1. januarja 1926 — Mariborska obl. 1. januarja 1926 — v sredini župnije Koprivnica — Mrčnasele in Veliki kamen spada pod Ljubljansko oblast, Koprivnica in dve občini sosednje zupnije pa pod Mariborsko. Nič nimamo zoper oblast, ker to spoštujemo; protestiramo pa proti takih razdelitvam in protistim, ki so tega krivi. Do sreča, poglav. Brežice smo imeli tri do štiri ure po dobri lepi beli cesti; v Šmarje pri Jelšah, kamor sedaj spadamo v srez, poglavarstvo, pa osem ur po slabih bregovitih cest!!! Pa eno nas tolaži: Pobožni bodo šli večkrat lahko v Šmarje k Mb. in sv. Roku na božjo pot pa nič več na Zaplate. Bolj posvetni pa bodo pridno zahajali med potjo, med Sedlarce v svrhu kupujejo tudi v Lemberg ne bo predaleč v stran...! Vsestranskemu napredku se odpirajo vrata na stežaj!

**Nurje v Koprivnici.** V noči od 3. na 4. julija se je utrjal oblak na Veterniku in v okolici proti Koprivnici. Voda je odnesla veliko krm, zasula njive, strni pomandrala ali pa z rodovitno zemljo vred odnesla in nižine! Plazovi so uničili več vinogradov deloma ali popolnoma! Mali kmetje z obupom vijejo roke in gledajo žalostno v dolince, kamor so splavale njih nade. Kako bodo plačevali visoke davke!? Komisija naj preceni škodo! Poslanci, pridite in pomagajte tolažiti bedno ljudstvo z državnou podporo!

**Boj med eksekutorji in slovenskimi kmetji.** Daleč smo že prišli vsled prepetačega izterjavljana davkov, tako da le, da se je pretekli teden vršila prava bitka med slovenskimi in davčnimi eksekutorji. Bilo je takole: V Lanišču na Gorenjskem je prispeala eksekutorska komisija z gonjači iz Ljubljane. Eksekutorji, ki so že opetovano rubili pri posestnikih Josipu Jamniku ter posestniku Skubicu na Lanišču, so imeli nalog, da odvedejo več glav živine, ker tako Jamnik kakor Skubic nista plačala večjih zneskov dohodninskega davka, ki je bil že v zaostanku. Eksekutorji so polegno prispeali v Lanišče ter so pri Jamniku odgnali iz hleva brejo telico in molzno kravo. Pri Jamniku razen gospodinje ni bilo nikogar doma. Jamnikova je eksekutorje baje prosila, naj počakajo gospodarja, ki da bo poravnal zaostali davek. Navzlio temu so eksekutorji, ki so bili v spremstvu dveh orožnikov, odgnali obe živinčet iz hleva. Nato so stopili še k sosedu Skubicu ter tudi njemu odgnali dve govedi. Ko so eksekutorji iz Lanišča gnali živino proti glavnim cestam, jim je prišel nasproti posestnik Skubic s sironom. Ko je videl, da ženejo njegovo živino, je navalil na eksekutorje; na pomoč so prispeali tudi Jamnikovi ter drugi kmetje iz sosesčine in razvila se je ogorčena borba. Kmetje so mlatili po eksekutorjih, za katere so se zavzeli orožniki, ki so končno vzpostavili red. Gonjači so nato odgnali živino proti Ljubljani. Kmetje so se med tem na tihem zopet zbrali in se odpeljali na vozu za gonjači ter jih zvečer na Laverci dohiteli. Odvzeli so gonjačem živino ter jo prigrali nazaj v domača hleva. O slučaju so bili naknadno obveščeni orožniki, v petek zjutraj je odšla močna orožniška patrulja v Lanišče ter tam zopet zasegala živino, obenem pa so orožniki arretirali dva sinova in dve hčeri Jamnika, Skubicovega sina in še par drugih, ki so se udeležili napada na eksekutorje. Skupaj je bilo arretiranih devet oseb, ki so jih dames zjutraj prepeljali orožniki v Ljubljano in izročili državnemu pravdinstvu. Ne bomo razmotrivali, koliko je krvide na posamezniku, rečemo le to, da je prepetača vrestnost naših davkarjev tolikšna, da se nam Srbi simajo, in a slov. kmet težko molči, a v Lanišču niti molčati niso več mogli. Ta dogodek bo poziv vsem: Nehajte privijati davčni vijak!

**Otvoritev notarske pisarne:** Notar Dr. Ivo Šorli, imenovan na mesto g. dr. Barleta notarjem v Mariboru, je 1. julija t. l. otvoril svojo pisarno v Slovenski ulici št. 11.

**Tajništvo SLS za mesto Maribor** posluje ob sredah in sobotah od 3. do 6. ure popoldne in ob nedeljah ter prazničnih od 9. do 12. ure popoldne v mestnem tajništvu SLS v društveni sobi na Koroški cesti 1. Vsak drugi dan pa je tajnik somišljenikom na razpolago od 8 do 12 ure dopoldne in od 3 do 7 ure popoldne v gl. tajništvu SLS na Aleksandrovi cesti 6, palača Zadružne gospodarske banke. Tajništvo daje brezplačna pojasnila v davčnih, vojaških, personalnih, penzijskih in dr. zadevah. Opozarjam vse somišljenike, da se radi zglašajo in poslužujejo našega tajništva.

Ali si že kupil srečko v korist »Društvenega Dom« pri Sv. Antonu v Slov. gor. Kdor kupi 10 srečk dobi eno zastonj. Stane vsaka samo 3 Din. Kupi takoj!

## Pisma iz domačih krajev.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo, dne 11. t. m., ob 3. uri polegno priredi naša podružnica Jugoslav. Matice skupno s šolskim upraviteljstvom veliko narodno slavnost »Domovinski dan« kot obletnico svoje ustanovitve. Ob 3. uri je slovenski sprejem govor, nato vrtna veselica s petjem in kratkimi prizori šolskega mlađine in domačega pevskega zbera. Sodeluje tudi pevski zbor »Jadranci« iz Maribora in druga društva.

Sv. Jurij v Slov. goricah. V nedeljo, dne 27. junija je izdihnil blagi starček Alojz Pezdicek, ki mu je bilo že nad 8 let, na poti

gredoč od domače hiše, ki jo je zapustil še zdrav; da bi se povrnil, pa mu ni bilo usojeno. Blag mu bodi spomin!

**Sv. Rupert v Slov. gor.** Dne 25. junija t. l. je po dolgi mučni bolezni v Gospodu zaspala čez 20 let vdova Magdalena Petrič p. d. Vidjanova Lena iz Gočeve. Rajna je bila vrgledna krščanska mati 4 otrok in dobra varčna gospodinja za vrgled sosesi. Da jo je vse spoštovalo, je pokazal njen pogreb, ki se je vršil v nedeljo popoldan ob 1. uri s spremstvom 2 domačih duhovnikov in številnih pogrebcev. Prepeljalo se je nje truplo, na z zelenjem okrašenem vozu na mrtvaški dom. Pogrebi so na njenem bivšem domu po pogrebu pri okreplju nabrali 70 Din. za Dijaško kuhinjo v Mariboru. — Hvala darovalcem.

Gor. Radgona. Poln veselih in žalostnih dogodkov je bil mesec junij za našo faro. Imeli smo dvadnevno češčenje Najsvetejšega, dekanjsko vizitacijo, spremljali zvонove in škofa, obhajali god farnega patrona; zadnji dan v mescu pa nam je vzel preblaga gospoda župnika in duh. svetnika Antona Kocbeka. Skoro ne moremo primereno izraziti, kako prisrčno se je veselil novih zvonov saj se jim je peljal daleč nasproti, a le dober teden dni je imel srečo poslušati njihove mogočne glasove. Kako radosten je bil med nami na dan posvečenja, kako vesel in srečen, ko je slišal iz ust nadpastirja, da je njegovo delo našlo priznanje. Tudi to čast je užival samo nekaj dni. Njegova skrita bolezen, pospešena vsled napornega dela je vršila svoje posle neovirano naprej. V četrtek, dne 24. junija se je vlegel, v nedeljo je prosil, da so ga odpeljali v bolnico v Radgono, v pondeljek so ga preiskali in dognali, da je bolnik v skrajno kritičnem položaju. Na Petrovo so ga operirail in drugi dan ob 3. uri zjutraj je izdihnil svojo blago dušo. Kako globoko je pretrces celo faro vest o njegovi smerti, so pricale množice ljudstva, ki so zamišljene in potrebe prihajale v župnišče kropit njegove telesne ostanke in molit za blagor njeve duše. Pogreb se je vršil ob najhujšem naliivu, pa je bil kljub temu zelo lep. Udeležilo se ga je 34 duhovnikov, ljudstva pa cerkev nabito polna. V slovo mu je govoril g. dekan Weixl, slovesno zadušnico daroval mil. kanonik in stolni župnik g. Moravec, žalostinke popovel pevski zbor Prosvetnega društva ojačen s člani dramatičnega društva pod vodstvom g. Čirica. Vsem udeležencem bo rajni gospod župnik poplačal s svojo priprošnjo pri Bogu; zato pošljamo vroče prošnje Vsemogočnemu, naj ga sprejme med svoje izvoljenje.

Srednje. Cuditi se moramo, da je tukajšnje šolsko vodstvo ravno dan pred proslavo orlovske 15 letnice občutilo potrebo nove oz. popravljene ključavnice na vratih šolske sobe v staršoli, katere je potem do trdn zakleniti — menda iz strahu, da ne bi Orli v slučaju dežja omadeževali šolske sobe z javnim nastopom. Gospodje, zastonj je bil na strah in ker vas predobro poznamo, ste lahko uverjeni, da ni sile, ki bi nas primorala, prositi vas za kako uslugo. Zapomnite pa si, da je šolo zgradilo ljudstvo, ki jo (kakor tudi vas) s svojimi krvavimi žulji vzdržuje in med temi so tudi Orli. Ce smo društvo, kogač člani ste sami, uporabljati šolske sobe za razne vaje, potem mislimo, da sme tudi Orel. Sicer pa vidimo v tej »odredbi« samo zagrizenost, ki pred ljudstvom več koristi Orlu nego škoduje. Pa recite, da ni res. Pripravljalni odbor.

Zreče. Posestnik Očko-Bukovnik je odšel v Ljubljano iskat zdravja, ali našel je tam smrt. Bil je član starešinstva občinskega in šolskega, načelnih političnemu društvu, poštena in splošno čislana osebnost. Živel je 52 let. On je prvi, ki so mu po grebniču zvonili novi zvon na Brinjevi gori in v Zrečah. Blagi duši svetila večna luč!

**Smartno ob Paki.** (Predavanje o Lurdu.) Č. g. Anton Karo, kaplan v Sošanju je imel tukaj v nedeljo, 4. julija najprej v cerkvi govor o Lurdzu na Marijino družbo in po istem pa potopisno podobno predavanje o potovanju tja in nazaj v nabito polni šolski sobi. Z napeto pazljivostjo je sledilo občinstvo zanimivemu predavanju, katero so pojasnjevali mnoge slike, ter izreka gospodu predavatelju iskreni: Bog plati!

**Braslove.** Preteklo nedeljo je imel »Zimzel« v Orli vasi svojo prvo prireditve. Bilo je obilo agitacije od Vrantskega do Zalca. Seveda ples s harmoniko je na večer privabil cvetje mladine iz bližnjih vasi in plesalo in prepiralo in popivalo so je celo noč in še drugi dan. Tako torej bo vzbujalo to društvo mladino za poštene fante in dekleta, kakor je zadnjič trdilo v Radičevem »Kmetijskem listu«.

Kozje. Odbor za postavitev spomenika v svetovni vojni padlim vojakom v Kozjem naznanja, da je blagoslovitev spomenika vsled slabega vremena preložena na nedeljo, dne 11. julija. Ponovno vabimo na blagoslovitev, katero izvrši v nedeljo, dne 11. julija prevzeti škof dr. Karlin ob pol 12. uri dopoldne. Odbor.

**Sv. Lenart nad Laškim.** Naši bivši samostojneži, sedaj radičevci so v zadnjem času postali malodušni, ker cena živini ne gre gor in ker so davki ogromni, kljub temu, da je Pucelj in cela Radičeva stranka v lodi. V nedeljo pred praznikom sv. Petra in Pavla jih je prišel tolažit k Spanu nek odposlanec Radičeve stranke iz Griž. Ja, ja! Pucelj in Radič sta velika prijatelja kmeta. To se pozna iz davkov, za katere sta ona v Beogradu takoj pridno glasovala.

## Gospodarski drobiž.

**Stanje vinogradov.** Vinogradi odvjetajo v dežju in pri občutljivih vrstah se je batí, da se bo grozdje osipalo. Mrzle noči in mokrotne vreme vpliva zelo neugodno na cvet. Že danes lahko rečemo, da je razvoj grozdja zaostal za 3—4 tedne napram drugim letom. Za črve pa, ki so se letos močno zaredili, je to vreme kaj ugoden. Grozdje počasi cvete in črvi bodo naredili ogromno škodo, ponekod so že uničili polovico grozdja. Prihodnje leto bodo morali začeti vinogradniki odločen boj proti temu mrčesu, kakor delajo to že drugod po Avstriji in Nemčiji. Peronospora še dosedaj ni naredila posebne škode; vsled vlažnega in toplejšega vremena pa se bo začela silno razširjati. Nekateri so že škropili po 4—5 krat povprečno pa je tretjo škropilje po vseh naših goricah izvršeno. Učinek žvepljanja je letos minimalen, ker prmanjuje lepih vročih dni. Nastavek grozdja je kazal na srednjo letino, ker pa slabo odveta in je mnogo trtnih škodljivcev, smerno računati na slabo vinsko letino glede množine, kakovosti predelka pa bo odvisna od vremena prihodnjih mesecev. Radi tega je vinska trgovina nekoliko oživila, in trgovci so se začeli zalagati z lanskim vinom. Vinske cene so poskočile posebno za boljšo in dobro blago, ki pa se že redko najde.

**Prošnja našim gg. poslancem.** Težka kriza, katero preživlja naše vinogradništvo nas sili, da točimo pridelvanje vino, pod vejo. Za točenje pa moramo plačevati isto visoko takso kakor krčmarji, ki točijo vse leto. To je gotovo krivico, kajti takso se mora plačati polletno naprej, ne glede na to, ali se toči samo 14 dni ali šest mesecev; ali se toči 300 ali 2000 l. Veliki vinogradniki načadno niso navezani na ta podrobni način prodaje in za to zadene to plačilo samo najrevnejše sloje. Prosimo torej naše gg. poslance, da skušajo znizati ta krivica davek, ako se še ne bi dal odpraviti ali pa spremeniti tako, da bi odgovarjal izločeni množini.

**Odmera dohodnine in rentnine za davčno leto 1926** za davčne zavezanze cenilnega okraja Maribor mesto je izvršena. Odmerni izkazi se razgrnejo na vpogled davčnim zavezancom od 15. julija do 29. julija 1926 pri davčnem okraju oblastu v Mariboru, Giril Metodova ul. 1-II., soba 67. Predpis davka onih zavezanov,

ki do všetega dne 13. avgusta 1926 ne vložijo priziva pri davčnem okraju oblastu v Mariboru, postane pravomočen. Prizivi se kolekujejo z Din. 20.—. Glede dohodnine se vročijo davčnim zavezancom še posebna obvestila o predpisani dohodnosti s pribitki vred. Davčni zavezanci, katerim bi se iz kateregakoli vzroka ne moglo dostaviti obvestila do 14. julija 1926, se lahko zglašajo pri davčnem okraju oblastu, ki jim vroči obvestilo.

**Konjerejsko društvo za mariborsko oblast** priredi letos ogledovanje in obdarovanje plemenskih konj dne 6. avgusta v Belincih za sreze Murska Sobota in Dolnja Lendava, 7. avgusta v Ljutomeru za sodni okraj Ljutomer, pripuščeni so tudi toplokrni konji iz sodnega okraja Gor. Radgona. 8. avgusta v Ormožu razstava v zvezi z obrtno-gospodarsko razstavo za sodni okraj Ormož. 17. avgusta za srez Celje v Zalcu, 18. avgusta za srez Šmarje pri Jelšah v Šmarje pri Jelšah in 19. avgusta za sodni okraj Ptuj v Ptuju. V Ljutomeru so pripuščeni le toplokrni konji, povsod drugod pa le mrzlokrvne pasme. Drugi pogoji so kakor običajni.

**Med.** Od vseh strani dežele se množijo glasovi, da bo letos malo medu. Mrzlo in deževno vreme je zelo škodljivo eveljtu ne samo sadja, ampak tudi drugih rastlin. Zelo malo je rojev. Zato bo tudi letosna produkcija medu manjša, kar bo pognalo cene navzgor.

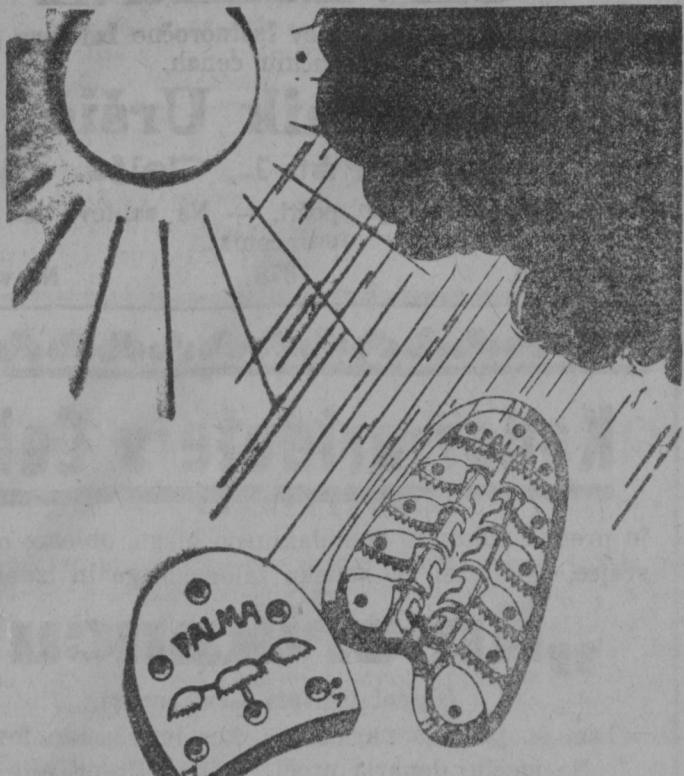
**Električna centrala v Bele cerkvi (Banat).** Mestni senat v Beli cerkvi (Banat) je sklenil znatno povečati električno centralo v svojem mestu.

**Vrednost denarja.** Ameriški dolar stane 56—56.50 dinarjev, francoski frank 1.50—1.55 dinarjev, čehoslovaške krene 1.65—1.68 dinarjev, nemška marka 13.50 dinarjev, italijska lira 1.98 dinarjev, avstrijski šiling 8 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.14.

## Za razvedrilo.

**Malo neroden.** Kmetič je prišel pozno domov in se je bal, da se bo žena upravičeno pritoževala. Zato se je pred vratil sezul in hotel mirno v posteljo leči. Pri tem pa je butnil v zibiko, da je močno zaropatalo. Žena se je seveda zbudila. Mož pa se je hotel opravičiti in začel zibati: »Ajaja, ajaja! Nič ne jokaj!« Žena ga je vprašala: »Kaj pa delas?« »Glej, naše maleno dete je jokalo, sem ga pa pozabil!« »Oj ti lažnivec ti,« je rekla žena, »saj je vendar otrok tu pri meni in je zibika prazna!« —

**Kaj je najlepše?** Ob odhodu na bojišče za časa svetovne vojne je bil v železniškem vozu ta-le razgovor: Nekdo je rekel: »Lepo je za domovino umreti!« Drugi mu je takoj odgovoril: »Še lepše je — zanjo živeti.« A tretji, precej debeli, z zak



## PALMA

**PALMA** pete in podplate je potrebno, da nosite vsaki čas. **PALMA** ni razkošje, ampak daje elastičen, prijeten hod ter je trajnejši in cenejši od kože. En poskus in uverjeni boste, da ni več mogoče imeti čevljev brez Palme.

### Mala oznanila.

V. Malih oznanih stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znakah. Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znakma za odgovor.

Prodam posestvo, poslopje je novo, z opoko krito, studenec pred hišo, 120 sadnih dreves, zemlje tri orale, vse doma. Oddaljeno od mesta Ormož 30 minut, od velike ceste 2 minuti. Od nove proge Ljutomer—Ormož 10 minut. Proda se pod ugodnimi pogoji. Lastnik: Filip Blumen, posestnik na Humu, pošta Ormož. 836 3-1

Posestvo, 3 njive, travniki za pet glav živine, sadosnok, zidana hiša, klevi, poleg farne cerke, 1 ure od Maribora oddaljeno, se za 80.000 D proda. Ponudbe na Tratinik, Maribor, Grajski trg 2. 880

Prodam novozidano hišo, s cementom krito, v sredini med Storam in Teharjem, tik okrajne ceste in železnice, se radi bolezni proda; pod celo hišo, ki se ni polnoma zunaj dogovorljena, so kleti, je zelo pripravno za gostilno ali trgovino. Gajšek Franc, Verbov 19, p. Sv. Jurij ob južni Žel. 888

Malo posestvo, 4 orale zemlje s hišo in gospodarskim poslopjem, 1/4 ure od kolodvora Hrastje-Mota, se proda z vsem. Ogleda se lahko v Rožičkem vrhu 3, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici. Pojasnila daje lastnik Ivan Rosman, Laško št. 44; priložiti je znakma za odgovor. 5-1 892

Proda se hiša, obsegajoča tri stavovanja, vrt in kovačnico v Ptuj, Ljutomerska cesta 22, oddaljena 5 minut od kolodvora, na prometni cesti. Cena se izvede pri lastniku. Naslov v upravi. 2-1 898

Posestva, mlini, gostilne, nakup, najem, izročitev itd. posreduje Marstan, Maribor, Rotovški trg št. 4, dvorišče. 763

Brezalkhelnja Producija v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10, pošte vsakemu naročniku Slovenskemu zanimivem cenik brezplačno. Zahvalitev ga takoj; ne bo vam žal. 863

Krejati in šiviljev Kroje (šnite), vsakovrstne, po poljubnih modnih slikah, izdeluje in razposilja za dame, gospode in otroke Kralj Aleksi, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2-1. 852 3-1

Zapomnite si, da predaste suhe gebe vedne po najvišji dnevni ceni v trgovini Franca Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Velika izbiro oblačilnega blaga, predvsem konfekcije. Zmerne cene! 890 2-1

Oglas v Slov. Gospodarju imajo najboljši uspeh!



### R. Stermecki, Celje

št. 24, kjer se letos prodaja močen melton m 45 dinarjev, modern ševidot m 52 dinarjev, fini kamgarn m 60 dinarjev, posebno fini in moderni kamgarni in covercoati 100 do 300 dinarjev. — Vzorci manufakture se pošljajo v pogled, ilustrirani cenik s čez 1000 slikami čez razne domače potrebščine pa zastonj — Kdor pride z vlastom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Trgovci engro cene!

## VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1926 (povečan) se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, ali v njeni podružnici Aleksandrova cesta 6. Komad po 1.50 din.

Ako hočete izdelovati dober sir, upotrebujte samo svestno znano originalno Hansenovo

## SIRILO

v prašku ali v tekočini, katero se zopet dobiva pri tvrdki Koharič i drug k. d., Zagreb, Martićeva 14 b.

Barve in kulture za sir in surovo maslo.

### KONCESIJONIRANA ZASTAVLJALNICA V MARIBORU.

### Licitacija

zastavnih predmetov se vrši dne 14. julija 1926 ob 9. uri dopoldne.

#### Prodali se bodo:

efekti štev. 25.238 do 26.299

dragocenosti štev 32.189 do 33.415

ki se do 10. julija ne podaljšajo ali ne dvignejo.

Dne 12. in 13. julija ostane zavod za vsak strankin promet zaprt. 965

**: Kilne pase :**

izdeluje, proti vsečemu trebuhu, potujočim ledvicam in zniženju žlebedca, gumičev negavice in obvezne krčne žile. Umetne nege in rame, korsete, bergle, pedloge, ploske nege, suspenzorije in vse aparate, proti telesnim poškodbam izdeluje starezzana tvrdz

FRANC PODGORSEK, BANDAZIST, MARIBOR,

Slovenska ulica 7.  
Pismena naročila se tečno izvršujejo ter pošiljajo v povzetju.

Ustanovljena 1. 1839.

### Lambret Chiba

klobučarna

Celje, Kralja Petra cesta št. 14

trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov. Velika zbirka domačih suknih čevljev. — Popravila pa napravlja ceneh.

### Vse kar potrebuje



za sebe, svojo družino, svoje prijatelje, najlepšo zlatino in srebrino, ure, verižice, prstane uhanje, zapestnice in ves nakit v vseh ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarje, doze za cigarete, denarnice, liste-

nice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker Vam se nepovsemno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divotenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne tvežke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

### 20-1 APNO 588

vedno sveče in Zagorje, najfinnejši

Trboveljski in Splitski Portlandcement

sidne in strešne opeke kakor tudi vse druge stavbne potrebščine in cementne izdelke pripremča pa najnižjih cenah

C. Pickel, Koroščeva ulica 39.

## Krapinske Toplice

bližu Zagreba, Hrvatska, 42° C termalna voda in blate, hčita revmo, protin, ishias, ženske bolezni itd. Stanovanje in popolno oskrbo dnevno 50—80 din. po oskrbi. V pred- in posezoni znatni popustki. Vojna glasba ter druge zabave. Kopela v hiši, lastna električna razsvetljava itd. Načrt nejša obvestila in prospekti daje kopališka uprava

## Krapinske Toplice



### B. S. A.

### Motocikli

in prikolice najnovješih modelov 1926. l. po znižanih cenah dospeli. — Na ogled in poskušajo pri JUGO AVTO d. o. z. Ljubljana, Dunajska cesta 36. Telefona 236. — Ceniki na zahtevo brezplačno.

#### Pozor!

Najceneje in najbolje se kupijo moški in ženski hčit, različno moško perilo, belo in rjavo platne, setire in poteve različne obleke itd. pri

### IVANU MASTNAK

Celje, Kralja Petra cesta 11.

Manufaktura in lastna izdelevalnica oblek.

## Kmetje Šmarskega sreza!

Botri in birmanci

V sedajnem težkem času potreba Vam je poceni in dobro blago, zato pridite samo v staro domačo trgovino

## Ed. Suppanz v Pristavi.

Novo blago!

Najlepše molitvenike in birmanska darila.

Naložite denar le pri

## Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadruži z neomejeno zavezno

### Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volcu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje.

50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

*Kje kupite dobro in po ceni?*

**Sri FRANCU VOLERIC APACE**

*Velika zaloge manufakturnega specijalnega in zeločnega blaga.*

*STOGOZELNA FIRMA.*

**RESNICA**

Na kupite: češko suknjo, volneno blago, hlačevine, vevino, platno, svilene in cajaste rute, nogavice, srajce, živje in druge različne blage najboljše kakovosti po najnižjih cenah samo v manufakturni trgovini

**,Pri solncu“**

Za obilen obisk se priporoča:

M. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG ST. 9.

*Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje, uspeha gotovo se raduje!*

**Godbena glasbila in strune**

Pripravljam svoje največje zaloge pihalne glasbile in lesa, kot: gosi, kitare, tamburice itd., po najnižji ceni. Za učilni in čisti sveti se jamči. Vsa popravila se izvršujejo v lastnih delavnicih, strokovnjake.

**VACLAV SCHRAMM, CELJE**

spec. delavnica za izdelovanje godbenih glasbil  
Nakup starih gosel, čeravno zlomljениh.

**CEVLJARNA**

Zaloge vsakovrstnički čevljev lastnoročne izdelave po najnižjih cenah.

**Dominik Uršič**

Breg št. 1., Celje.

Razpošilja se tudi po pošti. — Na zahtevo se pošljajo tudi ceniki.

Na malo.

378

Na veliko.

**Priprava se  
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.****Za poljske križe**

si mnogi želijo Kristuseve pedeve (korpuse). Ba ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobije po sledenih cenah: 65 cm veliki po 550 B, 75 cm veliki po 600 B, 80 cm veliki po 700 in 800 B, 90 cm veliki po 800 B, 100 cm veliki po 950 B in po 1280 B, 120 cm veliki po 1700 B.

**Stenski križi**

■ Isečene pedeve (korpuse) stanje: Velikost 60 cm po 42 in 77 B, 25 cm po 55 in 90 B, 30 cm po 77 in 100 B, 35 cm po 96 in 115 B, 40 cm po 140 B.

**Stenski križi**

■ Krvinaste pedeve stanje v raznilih velikostih po 4, 12, 18 in 24 B.

**Stoječi križi**

■ Krvinaste pedeve stanje v raznilih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 B. Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se tepole priprema, da si vsak, kdo križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Čujtel

Glejtel

**MARTIN SUMER, KONJICE**

Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjicah Elteti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni debi. Za obilen obisk se uljudno priporočam!

**Kadar pridete v Celje**

in predno nakupite manufaktурно blago, obleko, odeje ali srajce, oglejte si velikansko zalogu blaga in izdelkov pri

**„Amerikancu“**

Glavni trg, pri farni cerkvi.  
Tam se prodaja najcenejše, ker ima lastno tovarno.  
Ne mečite denarja proč!

Prepričajte se!

**Najboljše in zelo trpežno blago**

za moške in ženske obleke, suknjo, hlačevino, vevino, blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

**J. N. Soštarič, Maribor**

Aleksandrova cesta 13.

**Ugodna prilika!**

Ceneje kot pri razprodajah

768 se dobri vsakovrstno manufaktürno blago pri

I. TRPIN, Maribor, Glavni trg št. 17.

**Zlatorog terpentinovo milo**

Pesnik mu je dal lepo ime,  
kemik pa idealno sestavo.

Terpentin je že od nekdaj znan kot izvrstno sredstvo za čiščenje madežev in ga uporablja kot tako vsaka gospodinja. Kakovost Zlatoroga mila je povsod znana, kar dekaže njegova splešna uporaba in priljubljenost.

Ta dva mogoča čistilca sta združena v Zlatorog terpentinovem milu v neprekosljivo pralno sredstvo. Napravite tudi Vi poskus in kupite to idealno milo — v vsakem tisočem komaču je vprešan zlatnik po 10 frankov.

Mogoče, da imate ravne Vi srečo in najdete cekin!

**Zadružna gospodarska banka d. d.****Podružnica Maribor.**

■ Lastni, nevzgreden palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Inverjuje vas želimo posle najkulantnejšej — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

**Pooblaščeni prodajalec srečk drž. razr. loterije.****Denar naložite**

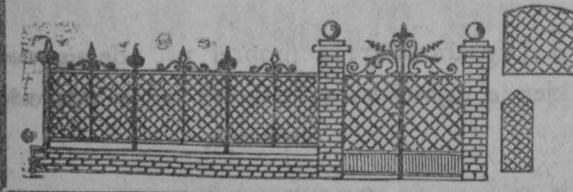
**na najboljše in najvarnejše**

**Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,**  
Stolna ulica št. 6      Stolna ulica št. 6

■ Izvrstne kranilne vloge bodo odpovedali po 10%,  
na izmesedno odpoved po 12%.

**Prva Jugoslovanska žična industrija d. o. z. Celje**

Številka 14, 112.



Inverjuje vas želite zdrav plotonov in tkanic za gospodinjske konstrukcije, ugraje za gospodinje, mreže za parko ter temu podobne, mreže za presipanje, gospodinjske vloge, železne pustolice itd.

Somišljeniki, širite naše liste!

Edine najboljši



Telefon 913

**šivalni stroji in kolesa so le JOSIP PETELINC-A**

LJUBLJANA

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

**znamke Gritzner, Adler in Phönix**

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke Dubled. Pouk o vezenju in krpanju brezplačen.

Večletna garancija.

Delavnica na raspolaganju.

# Gospodarske novice

Mesečna priloga »Slovenskemu Gospodarju«

## Iz seje Kmet. družbe.

### IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Po čitanju zapisnika zadnje seje se oglaši k besedi odbornik gosp. Košar ter ostro kritizira dejstvo, da Kmet. družba v Ljubljani ne zalaga v povoljni meri novo ustanovljene štajerske filialke z blagom, ker ga vedno primanjkuje. Tudi glede galice mora kmet. družba kreniti na druga pota, ako hoče obdržati člane. Ako so si znali trgovci in družba »Ekonom« preskrbeti cenejošo galico, bi to lahko storila tudi kmet. družba. Ker velja znižana carina samo do 31. julija t. l. lahko nastane prihodnjo leto isti položaj. Zato se naj ta vprašanja zasledujejo z uspehom. G. predsednik Sancin obljudbi, da bo skušal odstraniti navedene in opravičene nedostatke. Iz njegovega nadaljnega poročila je povzeti nakup barake za 8000 Din., najem posojila v Nar. domu po 500.000 Din. spremem podpor od kmet. občin po 20.000 Din. za živinsko razstavo 15.000 Din., 100.000 Din. za nakup plemenske živine v ljubljanski oblasti in 4000 Din. podpore od mariborske oblasti. Kmet. družba ima v rokah 200.000 Din. za nakup plemenskih bikov za južno Srbijo. Podpore prosijo ubo prgoriški pogorelci. Njim kakor pogorelcem iz Apač na Dr. p. se dovoli 25% popust pri nakupu plugov, bran in drugega kmet. orodja. Iz tajniškega poročila je povzeti, da se blagovni promet zelo povoljno razvija in da so se odložile razne prošnje, kakor glede znižanja taksa pri vlogah, zavarovanja delavcev itd. Odbornik g. Steblownik želi, da stoji kmet. družba odločeno na pavšaliranju delavcev pri zavarovanju. Kmet. svetnik Rohrman poroča nato o pripravah za kmetijsko poučno razstavo v prostorih sedanjega velesejma, kojo inicijativno je prevzela kmetijska družba in ki naj obsega sledeče panoge: razstavo konj, goveje živine, mleka in sira, čebelarstvo, vrtnarstvo, vinarstvo, sadjarstvo itd. Po daljših in temeljnih debatah v katere je posebno inicijativno posegel g. podpredsednik prof. Jarc, se je sklenilo tudi prosi naše kmetijske šole, da priredijo kolektivno poučno razstavo naših šol, nadalje da se pritegne šola v Marijanšču, agrarna operacija, semenogoska kontrolna stanica, v zvezi z kemičnim preizkuševališčem, hmeljarstvo v Savinski dolini, Fruktus v Ljubljani, itd.

Pri tekočih zadevah so se obravnavala razna vprašanja n. pr.: Poslovodja žrebčarne na Selu je uradnik III. kat. toraj nestrokovnjak. To važno mesto naj se zaseže s strokovnjakom, uradnikom I. kat., posebno ker nima veliki župan nobene oblasti do te šole, ki je direktno podrejena ministrstvu. Razpravljalno se je tudi o vprašanju o saditvi hmelja na Dolenjskem, ker vinogradi vsled vinske krize ne donašajo več dovolj dohodkov. Odbornik Košar priporomi, da se naj tisočletne z uspehom gojene kulture ne opuste, pač pa se naj uporabijo vsa sredstva, ki bi služila požlahitvi pridelanega vina in njegovemu raz-

pečevanju. Drage izkušnje z novimi nasadi hmelja, zidanje sušilnic itd., bi stalo več kakor racionelno izrabljanie dosedanjih goric. Zanimiv je bil tudi razgovor o katastrofalem nastopu črvov v grozdju, ki grozijo letos uničiti ves pridelek. V brežiskem okraju se vsled strogega odloka srezkega glav. kaznujejo vozniki, ker ne vozijo ob desni strani. To pa je nemogoče, ker je cesta samo v sredini zidana zelo ozka itd.

Odbornik gospod Steblownik vpraša gospoda predsednika je li kmet. družba kaj ukrenila, da bi pričele delovati že tako prepotrebne »kmetijske zbornice«. V dokaz, kako razpoloženje vlada med kmetijskim ljudstvom, prečita odgovor, ki ga je dobil od nekega uda, povabivši ga na neki gospodarski sestanek. Kmet piše:

Naša živinoreja in splošno gospodarstvo je danes v naši državi na takem stališču, kakor so bili tisti cigani, ki so se med seboj vedno tepli. Kdor pa je prišel mirit, je odnesel polomljene kosti in obtolčeno glavo. Dokaz temu je državni proračun iz zadnjega časa in tudi zborovanja kmetijske družbe iz zadnjih let. Pametnih ukrepov mi menda ne doživimo več.

To so sadovi moderne agrarne politike, katere setev bo narod v bridkosti žel! Žalostno!

G. predsednik Sancin priporomi, da je vprašanje kmetijskih zbornic zašlo za sedaj na mrtvi tir.

Zanimiva seja se na to zaključi, poldne pa so si gg. odborniki ogledali ljubljanski velesejem.

## Carinski uradniki niso imeli prav.

Carinski uradniki na avstrijski meji so, kakor smo že poročali, nepravilno postopali z našimi ljudmi, ki vozijo ali nosijo svoje zrnje v mline ob Muri v Avstriji. Občine so me prosile, naj odločno nastopim proti krivicam. Posebno so se ljudje pritoževali, ker so morali plačevati posebne takse, ki so bile zelo različne. Proti temu nerdenemu postopanju, ki je bilo tudi krivично, sem se dne 26. maja pritožil na ministra za finance s posebnim pismenim vprašanjem. Zahteval sem, da se te krivice odpravijo.

Te dni sem dobil od finančnega ministra odgovor pod št. 3530 z dne 23. junija 1926. Minister pravi: Po dopolnilnem sporazumu med našo državo in Avstrijo, ki še tudi danes velja, so proste vsake carine v obmejnem prometu vse vrste zrnja (žita) oljnata semena, les za žage. Carinarnice so dobole pod C. Br. 35054 strog nalog, da v obmejnem prometu za prevoz ali prenos žita itd. ni treba plačati ne izvozne ne uvozne carine ali druge dajatve. Tu pridejo v poštev tudi sporedne takse. Ali plačati je po starem sporazumu od 1. 1922. takse za listine. Ta taksa znaša za enkratno potrebo 5 Din. 50 par. Več pa nobena carinarnica ne sme računati. Če je kak

uradnik računal več, bi moral razliko vriniti.

Ko bo stopila v veljavo nova trgovinska pogodba z Avstrijo, bo odpadla tudi sedaj veljavna taksa 5 Din. Nova pogodba pa še do danes ni stopila v veljavo, a to se bo zgodilo prihodnje dni, kakor so mi povedali v trgovinskem ministrstvu.

Minister nadalje pravi, da je ugotovljeno, da je n. pr. carinski uradnik v Št. Ilju nepravilno zaračunaval kmetom za vsak voz še 9 Din 75 par pri prevozu v Avstrijo in pri vrnitvi iz Avstrije. Uradnik je to zmoto napravil radi »pogrešnog shvanjanja i razumevanja izdatih uputstava« (radi zmotnega pojmovanja in tolmačenja navodil).

Carinarnicam na meji Avstrije, osobito odseku v Št. Ilju, je izdan strog nalog, da naj pravilno uradujejo na podlagi zakonskih predpisov in izdanih navodil ter naj najstrožje gledajo na to, da ne pride do takih zmot. Vsako šikaniranje prebivalstva se bo strogo kaznovalo. Ko stopi v veljavo trgovinska pogodba z Avstrijo bo odpadlo marsikaj, kar sedaj ni ugodno za prebivalstvo na meji.«

Tako mi je odgovoril finančni minister dr. Ninko Perič.

Iz tega sledi dvoje: Minister je sam priznal, da so nekateri carinski uradniki nepravilno postopali napram prebivalstvu ob meji in da je dobro, ako prebivalstvo obvesti svoje poslanke o vseh nepravilnostih, ki se dogajajo v naših krajih.

Franjo Žebot, nar. posl.

## Naši travniki.

### POZNA KOŠNJA NA TRAVNIKIH.

Mnogo kmetovalcev je že uvidelo dobre strani pravočasne košnje na travnikih ter se je oprijelo zgodnejše košnje in spravljanja sena.

Mnogo jih je pa še, ki ne uvidijo, kake dobre strani jim nudi zgodnja košnja, in ki niso še spoznali, koliko si sami sebi škodujo s pozno prekasno košnjo.

Nekateri se izgovarjajo s tem, da če kosijo bolj zgodaj, pridelajo manj sena, kasna košnja jim pa da več.

Drugi zopet imajo za kasno košnjo to opravičilo, da jim, ako kosijo kasno do tega časa dozori trava, napravi seme, se pri košnji to seme otrese ter se travnik na ta način sam zaseja.

Ako si pogledamo malo natančnejše rast, dozorevanje trav in napravljanje redilnih snovi v travni rastlini, bomo uvideli, da ti razlogi nikakor ne drže, da si pač prekasno košnjo gospodar več škodujo in zgubi kot koristi.

### Razlogi za zgodnjo košnjo.

Iz različnih travnikov pridelano seno ni enakovredno, niti enake redilne vrednosti že raditega, ker ni na vseh travnikih niti zemlja enaka, niti travniška ruša enako sestavljenata. Pa tudi seno iz enakih travnikov ni enakovredno, ako se je spravljalo ob različnih časih. Pri senu, ki je ven-

dar tolike važnosti za prekrmljenje živine čez zimo, je ne samo merodajna množina temveč veliko bolj še kakovost istega. Dobra seno, ki kot krma naj pri živini kaj izda, naj vsebuje veliko za živinsko prehrano važnih hranilnih snovi, da tako živina boljše izkoristi pokladano krmo, poleg tega pa naj bodo te hranilne snovi v takih oblikah, da so za živino lahko prebavne, in pa tudi živinskem želodčnim in črevnim prebavnim sokovom lahko dostopne.

Trave na travnikih, katere dajejo največjo množino krme, vsebujejo takrat največ hranilnih snovi, ko prihajajo v cvetenje. Do cvetenja se namreč travna rastlina polni s soki, ta sok porabi za raščo, do tega časa se razvija in pridobiva na masi. Ko cvete, pa porabi že del teh sokov za razvoj cvetov, po cvetenju pa spravlja te hranilne soke v svoje seme. Porabi pa za izdelavo svojega semena precej teh sokov. Čim starejša je torej trava, tem manjše redilne vrednosti je.

Pri starejši travi se menja tudi sestava in razmerje pojedinih redilnih snovi; posebno se zmanjša množina beljakovin, katera redilna snov je pa za živino ena najvažnejših.

Zmanjša se tudi redilna vrednost prestare trave raditega, ker po cvetenju začenja trava postajati trda in oleseni. Ne samo, da se zmanjša množina redilnih snovi pri prestari travi se tudi te redilne snovi same po sebi spremenijo v toliko, da postanejo težje prebavljive, jih torej živina ne more tako dobro izkoristiti. Postanejo tudi raditega težje prebavljive, ker postanejo prebavnim sokovom težje dostopne.

Ko oleseneva trava, tedaj izdeluje vedno več lesne snovi katero vлага v steblo in liste. Ta lesna snov že sama po sebi ni hranljiva za živino, ni tudi prebavljiva. Poleg tega se vleže v rastlini med rastline prebavne in hranljive snovi, ter jih oklene tako, da živinski prebavni sokovi ne morejo skozi ta prebavni oklep do hranilnih snovi v travi (senu). Posledica tega je, da veliko inače prebavljivih redilnih snovi v senu preide skozi živalsko telo, ne da bi se živalsko telo z njimi okoristilo. Te inače prebavljive hranilne snovi se izločijo iz živalskega telesa kod neporabljene, neprebavljene. Tako seno slabo hrani živino, po količini sicer prejme živina mnogo krme, toda redilnega uspeha pri krmljenju takim prestaro košenim senom ni pričakovati ker živina prejema kakovostno slabo krmo, ki je ne more izkoristiti, ta krma ni tečna.

S kasno košnjo se pridela torej le trdo seno, ki ne vsebuje več toliko hranilnih snovi, te hranilne snovi tudi manj prebavljive, ker so se deloma že spremenile v neprebavljivo obliko, deloma pa pri prebavi ne pridejo dovolj v dotiku s prebavnimi soki, ker jih tu ovira lesna snov, ki jih obdaja.

Večje množine se pridela pri kasni košnji tudi le na videz, ker se namreč trdo in olesenelo seno ne poleže tako skupaj, kot pa mehko, zavzema večjo prostornino, zato tudi izgleda na oko, kot da ga je več.

Kakor že omenjeno, porabijo travne

rastline za izdelavo semena zelo veliko snovi. Od tega semena se na travniku otrese zelo malo, večina se ga otrese drugod, travnik se s semenom slabo zaseje, zguba imamo vseeno večjo, ker se s semenom zgubi veliko hranilnih snovi. Travnik se na ta način tudi zelo izčrpa in izmogza, posledica tega je, da pridelki pešajo leto za letom.

Razventega na travnikih dozorijo hitreje take travniške rastline, ki so kot krma slabje vrednosti, medtem ko dobre trave, one, ki dajejo veliko množino in dobro kakovost sena, pozno dozorevajo. S prekasno košnjo se vsakletno zasevajo slabje trave, te potem s časom prevladajo dobre trave, katere začenjajo izginevati tako, da se sčasoma pokvari zelo travniška ruša, kar je posledica tega, da tak travnik, na katerem prevladajo slabe trave, da je vedno manj in manj pridelka. Ako bi hoteli čakati, da dozorijo tudi dobre trave, tedaj bi kosili popolnoma olesenelo krmo, ki bi ne bila glede hranilne vrednosti nič boljša kot žitna slama, ne glede na to, da se je nam obenem že prej zasejala vsa slaba trva in pa travniški plevel.

Ravno s prekasno košnjo, se na travnikih razpase poleg slabe trave tudi zelo travniški plevel. Ako se čaka s košnjo pre dolgo, tedaj se pusti s tem travniškemu plevelu čas, da odcvete in otrese svoje seme. Z zgodnejšo košnjo se pa da uspešno zatirati precej travniški plevel.

Redilnost krme se pri prekasni košnji zmanjša tudi raditega, ker do košnje oveznejo listi travniških detelj precej, ter odpadejo in ne pridejo med seno. Ti listi travniških detelj so izredno redilne vrednosti.

Razven navedenih prednosti, ki jih nam da pravočasna košnja, imamo še eno zelo važno. Pri zgodnji košnji namreč odžene trave veliko bujnješje in hitreje, ker niso njene korenine tako izčrpane, dobimo tudi obilnejšo košnjo otave. Do cvetenja zalagajo travniške rastline korenino s hranilnimi snovmi, od cvetenja dalje gre do te hranilne snovi mesto v korenino v seme, v seme grejo celo od prej v korenini natovorjene hranilne snovi, raditega se ta izčrpa, ter po prekasni košnji ne more tako bujno odgnati kot pa pri zgodnejši. Po kasni košnji ostaja tudi manj časa za raščo otave. Kasna košnja da slabo seno in manj otave.

#### Cas košnje.

Iz tega sledi, da je velike važnosti pogoditi pravi čas košnje. Prekasno se ista ne sme vršiti, če se vrši prerano, pridelamo sicer kakovostno dobro seno, toda količina je premala. Čas za košnjo bo tedaj, ko bo trava pri kolikor mogoče večji količini obenem tudi najboljše kakovosti. Ta čas je ko prihajajo boljše trave v cvetenje. Splošno se ne da reči pravilo, ki naj bo veljavno za vse razmere. Na nekaterih travnikih najdemo od dobrih trav, po katerih cvetenju naj se ravna čas košnje, ene bolj razširjene, druge manj. Zato se mora upoštevati za čas košnje predvsem cvetenje francoske pahovke, pasje trave, travniške bolnice, zlatega ovsa.

Ponekod si ravnajo čas košnje po cvetenju raznih travniških zelišč in cvetlic, vendar to ni popolnoma merodajno, ker

namreč te rastline cvetejo dalj časa kot trave, pri ravnjanju časa košnje po teh rastlinah bi bil pravi najugodnejši čas pre malo določen. Zato je bolje ravnjanje po travah, ker je v tem slučaju čas bolj natanko določljiv.

#### Še par prednosti zgodnje košnje.

Pri zgodnejši košnji se tudi delo razdeli bolj jednakomerno tako, da ne pride obenem preveč dela skupaj. Ako se kasno kosi se pride s krajem košnje in spravljanja skoro v žetev žita, pri otavi pa, katera po zgodnejši košnji hitreje odžene, se ista zamore kosit in spravljati tudi prej, kar omogoča na eni strani izrabot travnika še v jeseni za pašo, ako je leto ugodno za rast trave, se pri zgodnji košnji da dobiti še drugo otavo, kar pri kasni košnji, če je vreme še tako ugodno, gre zelo težko. Na drugi strani je stara že spravljena ob času ko so za spravljanje poljski pridelki (okopavine).

Travniška ruša se po zgodnejši košnji bolj sklene, postane gostejša, kar izboljša travnik. Gnojila, s katerimi se tak travnik pozneje na jesen gnoji, se bolj izplačajo. Gnojene travnike, pri katerih je rast trave bujna, se pa mora posebno rano kosit, ne samo ob prvi košnji, temveč tudi ob naslednjih, da se ima res pravi hasek od porabljenih gnojil. Pravočasna košnja v zvezi s pravilnim gnojenjem travnikov poleg oskrbovanja pripomore zelo k izboljšanju istih.

#### NA TRAVNIKIH.

Travniki so za vsako gospodarstvo, ki se hoče uspešno baviti z živinorejo, neizmirne važnosti. Ne samo to, da dajo travniki glavno množino krme za zimsko krmljenje živine, krma, katero se pridela na domaćem travniku, je cenejša, se raditega živinoreja bolj izplača. To vidimo posebno pri takih gospodarstvih, katerim primanjkuje travniškega zemljišča, da je pri teh prehrana živine dražja.

Travniški pridelki so poleg tega precej jednakomerni. Eno pa je, na kar gospodarji še veliko pre malo pazijo, namreč to, da pridelajo povprečno na travnikih še veliko pre malo krme in sicer na množini posebno na še na kakovosti. Pridelki na travnikih se dajo z razmeroma malimi stroški še zelo izdatno dvigniti. Z izboljšanjem pridelovanja krme se izboljša tudi živinoreja. Kjer se je dosedaj pridelovalo na travnikih malo sena in še isto slabo se, ako se pridelek sena na isti površini zemljišča dvigne, in to kar se tiče kakovosti in množine, dosedanje stanje živine prekrmi veliko boljše in izdatnejše, še celo da pri isti površini travniškega zemljišča povečati številčno stanje gojene živine.

Ravno sedaj ob košnji je imel gospodar priliko videti, kako mu je eden ali drugi travnik slab. Ako hoče gospodarji bolj dobičkanosno, mora pač gledati, kak bo popravil travnike, ki dajo slabe pridelke.

Vzroki slabim pridelkom znajo biti različni. V glavnem vpliva tu kakovost zemljišča, nadalje pa v zelo veliki meri gnojno stanje zemlje, preveč ali pa pre malo vlažnosti v zemlji nezadostno prizračenje zemlje in pa sestava travniške ruše.

Ni vseeno, niti za množino kakor tudi ne za kakovost travniškega pridelka, kake rastline nam rastejo po travnikih. Kakor že ime samo pove, naj prevladujejo na travnikih predvsem trave. Trave dajejo z ozirom na množino največ travniškega pridelka. Med travami jih je pa zopet mnogo, ki niso kaj prida, ker dajejo malo in slab pridelek, medtem ko pa jih je nekaj, ki so prvorstne. To so predvsem take, ki se obilno razraščajo ter dajejo dobro seno. Take trave so francoska pahovka, zlati oves, pasja trava, travniška bilnica, angleška ljužka, travniška latovka, mačji rep, lisičji rep, tudi pasji rep, rdeča bilnica, mehka stoklasa. Po količini teh trav v senu se določuje tudi vrednost istega. Travnik je tem boljši v svoji rodovitnosti, čim več je teh trav na travnikih. Morale bi torej na travnikih prevladovati le take trave, v resnici pa na mnogih travnikih najdemo le malo dobrih trav. Mesto njih pa rastejo na veliko travnikih trave, ki dajejo slabo krmo, katere je smatrati vsekakor za manjvredne, nekatere celo za plevel. Na travnikih, ki trpijo vsled preobilnega zamakanja s podzemsko vodo, pa gnezdijo trave, katerim je obilna vlaga potrebna za rast, ki pa dajejo le takozvano kislo seno.

Najdemo torej sladke trave, ki so kot krma malovredne in pa kisle trave. V obojih slučajih se da travniku pomagati, v prvem slučaju s tem, da se travnik dobro oskrbuje in smotreno gnoji. Pri racionalnem gnojenju se razvijejo dobre trave in preraostejo slabe, seveda ako se nahajajo v travniški zemlji še življenga zmožne korenike teh trav. Ako so pa korenike teh trav že močno opešale oziroma popolnoma oslabele, tedaj se mora manjkajoče dobre trave dosejati.

Dosetev se vrši po prvi košnji, in sicer je v prvi vrsti namen dosetve, da se z njo zasejejo na travnikih zopet dobre trave, ki so preje že rastle na njem, a so izginile. Za dosedanje se jemlje le par dobrih visokih trav, predvsem pa pasjo travo, francosko pahovko, na zato prikladnih zemljiščih tudi druge.

Pri kislih travnikih je pa potrebno najprvo, da se uravna vlažnostno stanje zemljišča, da se z usuševanjem preskrbi za pravočasni in dovoljni odtok preoblike vlage, nakar pa kisle trave, ker se jim je odvzelo življenske pogoje, zginejo.

Nadaljna sredstva za popravo travnikov so precepljanje travniške ruše, razrezanje oziroma jarkanje travniške ruše, preobračanje travniške ruše in najtemeljitejše pa tudi najdražje sredstvo: preoranje travnikov, raba tega zemljišča par let kot polje, ter nato slediče setev novega travnika.

Preje navedena dela se podvzame pri še količkaj dobro sestavljeni travniški ruši, zadnje pa v tem slučaju, ako je travniška ruša sestavljena od preko polovice iz korenin in korenik raznih plevelnih rastlin. Na žalost je najti mnogo takih travnikov, na katerih je najti več plevela in plevelnih trav, kot pa dobrih. Ako bi se te travnike preoralo ter na novo zasejalo, bi se dosedaj malo donosno zemljišče izkoristilo bolj dobičkanosno v toliki meri, da bi bili stroški dela in setve novega

travnika kmalu pokriti, ker bi se pridelki dvignili ne samo na množini temveč tudi po kakovosti.

Kakovostno se zboljša travniški pridelek tudi, ako se nahaja med travo nekaj detelje. Vendar iz raznih razlogov pač tudi detelje ne smejo prevladovati, za gotovost in pa množino pridelka je važno, da so detelje in trave zastopane v gotovem razmerju, na štiri petine trav, eno petino detelj, največ pa eno tretjino detelj na dve tretjine trav. Večje množine detelj se da bolj uspešno pridelovati na poljih. Detelje se po travnikih močno pojavi takrat, ko se je gnojilo travnike le enostransko, pri tem gnojenju opustilo gnojenje z duščenatimi gnojili.

Pridelovanje semena dobrih travniških trav bi se moralno v naših razmerah posvetiti več pažnje. Izkazalo se je, da se dobi iz sejnih travnikov veliko več in boljšo krmo, tako da se zemljišče veliko boljše izkoristi. Za to potreben semensko blago trav se pa pri nas še skoraj nič ne proizvaja, to seme se k nam uvozi. Vse to seme, ki se uvaža, se pa da doma pridelati. S tem odpadejo razne neprilike. Do semena pridemo cenejše, kar izdatno zniža stroške setve umetnih travnikov, pridelamo pa lahko ravno tako čisto in dobro seme, kot je dobimo od zunaj, celo še boljše. Z doma pridelanim travnim semenom izvršimo lažje in veliko boljše dosetve na travnikih, mesto da rabimo ničvreden plevel senen drobiž, pa veliko lažje tudi gospodarimo z menjalnimi travniki (travniki, ki se menjajo uporabljajo kot njiva nekaj let, nato pa nekaj let zopet kot travnik). Ako pustimo, da se novi travnik sam zaseje, zaledini, je to v splošnem zelo slab radi pridelka, v pomanjkanju denarnih sredstev za nakup travnih semen, pa mi z doma pridelanim semenom lahko brez večjih izdatkov te travnike zasejemo. Do stikrat pa rabimo travna semena v takih slučajih, kjer nam je detelja pozebna, da ta gola mesta izpolnilo z travo. Že tam, kjer ne se jemo čiste detelje in trave, bi nam doma pridelano travno seme zelo prav prišlo. Za pridelovanje travnih semen bi prišlo v poštov samo nekaj prav dobrih trav, katere se glavno rabijo pri setvah travnikov. Dobivanje tega semena na travnikih, pa pride v poštov le v gotovih okoliščinah, predvsem tam, kjer dotična trava prevladuje, je lepe rašče, da moremo pridelati dobro in predvsem čisto seme, drugače je pa uspenejše pridelovanje travnih semen posebej na zato odločenih parcelah, ki se posejejo v čisti setvi v svrhu pridelovanja semena z dočinko travo.

## Gospodarske zanimivosti.

### SENENI ČRV — KISELJAK.

V vinogradu se moramo boriti od rane pomlad do pozne jeseni z nebroj škodljivci in bolezni, sicer se nimamo nadejati povolnega pridelka. Kakor sta peronospora in plesnoba najhujši od bolezni vinske trte tako je od živalskih škodljivcev dandanes najnevarnejši seneni črv ali kiseljak, ki se čedadje bolj širi po naših vinogradih. Mnogi vinogradniki misljijo, da sta to dva različna škodljivca, mnogi ga pa niti ne poznajo, čeprav postaja njegova škoda čedadje očiglednejša. Da bi se ga začelo resno pokončevati — z neznanimi izjemami — ni opaziti, vsaj pri nas v brežiškem vinarskem okolišu ne. In vendar bo treba to že enkrat začeti, sicer nas bo prehitel, ter zna v naprej nastopati pogubnosno, kot nas uči skušnje vinogradarjev drugih dežel. Po-

sebno dobro se počuti ta škodljivec v vinogradih z žlahtnejšimi trtnimi nasadi, dokim izgleda, da ne napada tako močno one z navadnimi vrstami.

Marsikateri vinogradar je že opazil, ko je šel tako-le majnika, junija v vinograd neke majhne pepelnate veče, ki so splašene letale s trte na trto. To so ravno metuljčki senenega črva, ki so zapustili v tem času zimsko bubo. Čez dan žde skriti na trti, zvečer in v zgodnjih jutranjih urah pa odlagajo, letajoč od trte do trte, svoja jajčeca. Izlegle gosenice (»seneni črv«) razjedajo nato grozdna razcvetja, kjer se, dorasle, tudi zabubijo. Od srede do konca julija pojavi se ponovno metulj, ki odlaga pa sedaj svoja jajčeca na grozde in jagode; izlegle gosenice ali črvi se zavrtajo takoj v jagode. Napadene jagode ostanejo kisle, se posuše, ali pa začno gniti ob mokrem vremenu. Ob trajnem deževju jeseni se širi gniloba tudi na zdrave grozde in tako zamore biti škoda ogromna. Dorasel črv zapusti končno jagodo in se čez zimo zbabui pod skorjo, razpokah itd.

Kakor se skušamo z vsemi sredstvi obraniti v vinogradu peronospore in plesnobe, tako bo treba v bodoče tudi napovedati brezobziren boj temu škodljivcu. Že pri rezatvi zamoremo pokončati zelo veliko tega škodljivca, ki preizmuje na trti pod skorjo, razpokah itd. Odstranjenje stare skorje s trte naj se ne smatra še dalej, kot nekaj brezpomembnega, kar si zamorejo privoščiti le gotovi »radi lepšega«, ampak naj bo splošno, temeljito, ker tako si brezprimerno olajšamo boj s tem škodljivcem v teku poletja. S čiščenjem stare skorje pa uničujemo tudi razne druge škodljivce, ki jim je takisto skorja ugodno skrivališče (n. pr. koparji) ter pospešujemo razvoj trte. Poleg lovlijenja metuljčkov, moramo dalje z vso vnemo iskati in pokončevati senenega črva v grozdnih zapredkih, ter črva druge generacije (kiseljaka) v napadenih jagodah, pri čemur odstranimo tudi vse druge gnilne jagode. Tudi z rano trgovijo, dokler je še kiseljak v jagodah, uničimo precej tega škodljivca, a kvaliteta vina ob tem seveda tripi.

Za boj s tem škodljivcem nam pa nudi tudi kemijska veda, razna sredstva, ki so pa, na žalost, pri nas tozadenvno še pre malo, ali nič, preizkušena. Pomisliti moramo, da bi pri uporabi tega ali ovega dobrega sredstva, n. pr. s škropljnjem, bilo pokončevanje zelo olajšano. Taka kemijska sredstva so strupene snovi, ki učinkujejo ali direktno, t. j. mrčes pogine, čim pride v dotiko s takim sredstvom, bodisi indirektno, ko pogine črv šele, ko tako sredstvo povzroči. Od navedenih sredstev se dandanes imenujejo kot uspešna: »Uranijski zelenilo, razni arsenovi preparati, kaličevi milo, barijev klorid, tobačna izlužina (»shanaton«) itd. Želeti je, da se začeno ta sredstva tudi pri nas pridnejše preizkušati, posebno s strani kmetijskih strokovnjakov — praktikov, prvenstveno pa seveda raznih kmetijskih zavodov, da bi se na podlagi doseženih uspehov mogla koristiti z njimi splošnost.

S.

učenec je lahko oni, ki izpolnjuje sledeče pogoje: a) Sprejemajo se le taki učenci, ki imajo vsaj 15, a ne več ko 19 let; vsaj 14 let stari učenci se sprejemajo le, če dokažejo z zdravniškim spričevalom, da so telesno dovolj razviti. b) Prosilec za sprejem mora dokazati, da je uspešno dovršil 4. gimnaziski ali realčni razred ali popolno (štirirazredno) meščansko šolo. Tiisti, ki so dovršili kako kmetijsko šolo z najmanj dvoletnim tečajem, se sprejemajo za redne učence šele po povoljnem sprejemnem izpitu. Prednost pri sprejemu imajo kmečki sinovi. Absolventi 5. ali višjega razreda gimnazije ali realke smejo izjemoma takoj vstopiti v drugi letnik srednje vinarske in sadjarske šole, toda napraviti morajo izpit iz predmetov prvega razreda te šole po odločitvi nastavnika sveta. Neuspeh učencev v klasičnih jezikih ne ovira prestopa v srednjo vinarsko in sadjarsko šolo. c) Prosilec mora biti lepega vedenja. č) Biti mora državljan kraljevine SHS; o sprejemu tujih državljanov določa minister kmetijstva in vod. d) Biti mora povsem zdrav in krepek. Lastnoročno, na celo polo pisana prošnja za sprejem, ki vsebuje prosilčev točni naslov, je poslati direkciji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnjo je kolekovati z D 5+20 in priložiti je: 1. krstni list (izpis iz knjige rodjenih); 2. domovnico (uverenje o nadležnosti); 3. zadnje šolsko, odnosno odhodno spričevalo (školsku svedodžbu); 4. zdravniško spričevalo (lečničku svedodžbu); 5. nravnostno spričevalo (uverenje o vladanju). Učenci so eksteristi, to je stanujejo in prehranjujejo se dokler ni zanje posebnega internata — v mestu na lastne stroške ali pa z državno stipendijo, za katero pa morajo v dopisu za sprejem posebej prositi in to prošnjo podpreti z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Ob vstopu v šolo se mladeniči preiščejo tudi po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo vzlic temu, da je njih zdravniško izpričevalo ugodno. Sprejem se naznani pismeno vsakemu prosilcu posebej septembra meseca. Program pošljemo na zahteyo brezplačno. — Direktor Andrej Žmavc.

**Enoletna vinarska in sadjarska šola** na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto 1926-27, dne 1. oktobra t. l. S šolo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima namen, da izobrazuje kmetske sinove, ki ostanejo po končani šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek 5+20 D) za sprejem je poslati direkciji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 15. septembra t. l. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šol. izpričevalo; 4. spričevalo o nravnosti, pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na državni ali kak drug štipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev; prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost 16 let ter z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni kmetski sinovi, ki ostanejo po kočani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine in računstva. Oskrbnina znaša mesečno 400 D. Plačuje se v naprej v dveh enakih polletnih obrokih. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnomo ali do polovice prosta državna mesta v internatu. O sprejemu se obvešča pisemo. — Direktor Andrej Žmavc.

Mariborski trg dne 3. julija 1926. Na trgu je bil 22 vozov svinjine, 12 vozov krompirja in

15 vozov črešenj. Vreme ni bilo ugodno, a kljub temu je bilo dovolj zelenjave, sadja razne vrste in cvetlic na trgu. Slaninarji, ki so pripeljali 50 zaklanih svinj v mesto, so prodajali svinjino in slanino po 10 do 27 D na drobno, v velikih komadih pa po 15 do 17.50 D kg. Dočni mesarji pa govedino po 9 do 17.50, teletino 12.50 do 20, svinjino 20, klobase 25 do 40, prekajeno meso 35 do 40, loj 8 do 10, kravje in ovčje meso 10 do 12.50, drob 6 do 9 D kg. — Perutnine je bilo okoli 1200 komadov, ki se je prodajala: piščanci 12.50 do 30, kokoši 30 do 50, race in gosi mlade 30 do 50, stare 80 do 100 D komad (v četrtek, dne 1. julija je pripeljal neki trgovec iz Zagreba 400 komadov perutnine, katero je prodajal po primerno nizki ceni, ter jo je razprodal v teku treh ur). Domačim zajcem je bila cena 10 do 25, kozličem 50 do 75 D komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene so bile krompirju 0.75 do 1.25, novemu 2 D kg, solati 0.25 do 1 D kupček, glavnati 0.20 do 1.50, karfiolu 2 do 7, ohrovu 0.25 do 1 D komad, čebuli 3 do 5, česnu 10 do 15 D, kislemu zelju 2 do 3, kisli repi 1.50 do 2, paradižnikom 10 do 12 D za kg, grahu 3 do 4 D, fižolu 2 do 2.50 D liter, fižolu v stročju 8 do 10 D kg. Sadju: črešnjam 4 do 10 D kg (2.50 do 4 D liter), pri kmeticah so se črešnje dobile tudi po 1.50 do 2.50 D liter, borovnicam 2 do 2.50 D, jahodam 6 do 8, malinam 10 do 12 D liter, hruškom 5 do 7, marelicam 20, breskvam 16 do 20, smokvam 20 D kg, limonom 0.50 do 1 D, pomarančam 1 do 3 D komad. Mlečnim proizvodom: mleku 2 do 3, smetani 12 do 16, oljčnemu olju 28 do 40, bučnemu 18 do 24 D liter, maslu 40 do 44, kuhanemu 46 do 48, čajnemu 50 do 56 D kg, sirčku 1 do 8 D hlebek. Cvelicam: 1 do 7 D, v lončih 15 do 75 D komad. Odkar Mariborčani okrašajo svoja okna in poslopja, se cvetlice mnogo bolje prodajajo kakor poprej. — Lesena in lončena roba: 1 do 100 D komad, brezove metle 2 do 6 D komad, lesene vile 10 do 14 D, lesene grablje 8 do 10 D, cepci 12 do 14 D komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 30. junija je bil 5 vozov sena in 6 vozov slame, v soboto, 3. julija pa 9 vozov sena in 3 vozi slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 82.50 D, slami pa 35 do 45 D za 100 kg, ozir. 1.50 do 2 D za snop.

**Mariborsko semjsko poročilo.** Na svinjski sejem dne 2. julija se je pripeljalo 147 svinj, 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov starci po 100—150 D, 7—9 tednov starci 180—200 D, 3—4 mesece starci 350—380 D, 5—7 mesecev starci 420—450 D, 8—10 mesecev starci 550—580 D, 1 leto starci 1000—1200 D; 1 kg žive teže 10.50—12.50 D, 1 kg mrtve teže 15—17 D. Zrodalo se je 80 komadov.

**Loče.** Kar smo si že dolgo želeti, se bo zgodilo. Živinski sejmi v Ločah, ki so bili v vojnem času popolnoma prenehali, se zopet otvorijo. Prvi sejm pri nas bo že zdaj o Šmarjetinem, to je 13. julija. Priprave so že izvršene. Temu sejmu bodo sledili tudi drugi. Nadejati se je, da se bodo dobro obnesli. Kakor se je namreč pokazalo pri zadnjem premovanju živine v Spitaliču, je tudi v našem kraju precej lepe živine.

**Poročilo Hmelj. društva za Slovenijo** o stanju hmelj. nasadov v inozemstvu. Žatec, ČSR, dne 28. junija 1926. Kljub hladnemu in mokrotinemu vremenu min. 14 dni je hm. rastlina vendar napredovala v razvoju in se najdejo nasadi, v katerih je hmelj dorastel do vrha ogrodja ter kaže obilo panog. Od teh prav lepih nasadov je pa v celiem okolišu ena dobra tretjina. Najdejo se pa tudi nasadi, v katerih je zrastla rastlina le do  $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$  visokosti drogov. Pri stanovitno ugodnem vremenu pa bi ti nasadi kmalu dohiteli zamujeno. Zelo slabí so pa — pri le redkih izjemah — drugoletni nasadi, katerih je približno 100.000 kop (č 60 rastlin) in katerih pridelek bo le prav pičel.

Nadalje se opazujejo posledice preobilnih padavin meseca maja in junija; listi rumene in

odpadajo, mnogo korenik gnije in vsled tega ginejo rastline. Ti nasadi, katerih je nekoliko tisoč kop, bodo večinoma brez pridelka. V nekaterih občinah tudi nevarnost poškodbe po hmeljski ušici še ni odstranjena, ker so se nekrilate uši zadnjih 14 dni zelo pomnožile in ker še vedno dohajajo nove, krilate uši. obrambna dela zoper tega sovražnika bod tudi potrebna.

Za ugodni razvoj hm. rastline je nujno potrebno stanovitno, ugodno vreme. Cena od 2800 do 3050 čK za 50 kg. Konečno razpoloženje in cene čvrste. — Predsednik virtemberške kmetijske zbornice, g. Adorno iz Kaltenberga pri Tettangu poroča, da prihajajo obvestila iz vseh hm. okolišev na Virtemberškem, Bavarskem, iz Jugoslavije, Belgije, Anglije, Rusije, Francije (Alzacijske), da so hm. nasadi že spomladi t. l. kazali znake peronospore, ki se je leta 1924 in 1925 pojavila že meseca junija in julija. — Veda in praksa stojita pred nerešeno zagonetko. Posebnost te bolezni je njen mednarodni nastop. Brezvomno se je peronospora pokazala tudi v Ameriki. Lani se je bolezen izogibala nekaterih sadežev, letos so pa oboleli celi nasadi brez izjeme. Ker se bolezen kljub obrambnim sredstvom naglo širi, obstaja nevarnost, da bodo celi veliki nasadi brez pridelka.

**Obiranje listja pese.** Dosti je še v navadi, da se pesno listje čez poletje obira ter krmi prašičem. Da pa pri tem obiraju trpi pesa, ter da pridelamo veliko manj pese je jasno, ako pomislimo, da je ravno v listih ono mesto v rastlini, kjer rastlina napravlja snovi, katere se preselijo v korenino, tako, da ta postane debela in pa redilna za živilo. Čim pa oropamo peso listov, tedaj tudi ne mora pesa debeliti korenino, kjer smo ji ravno vzeli tvornico, kjer dela redilne snovi. Veliko moči pa porabi pesa s tem, ker ako smo ji obrali listje, poganja nove. Veliko boljša je za pridelek pesa, da se listje ne obira, temveč ji pusti, mesto listja pesa se pa poklada živini drugo zeleno krmo, kot zeleno travo ali pa deteljo.

**Trganje koruznih zapakov** se mora izvršiti pravočasno, da se ne izščipa preveč koruzna rastlina. Koruza ima namreč to lastnost, da se kot druga žita obrašča, poleg glavnega steba požene stranska steba. Ker je pa za količino pridelka zelo važno, da je glavno steblo močno razvito, tako, da dobi ves hranilni sok iz zemelje samo ono, tedaj vsako stransko steblo, čim dalje se ga pusti rasti, tem bolj slabí glavno steblo. Zato se mora zapake potrgati čim močje prej.

**Blago. Ljubljana:** Les: Smrekovi hledi, od 25 cm naprej, franko vagon nakl. postaja 180; bukova drva 1 m dolžine fco Ljubljana 1 vagon 17; trami, po noti, fco vag. nakl. postaja 2 vag. 270; bukovi plahi nežagani od 40 do 80 mm, od 2 m naprej, fco nakl. post. 400. — Žito in poljski prid.: pšenica bačka 67—77 kg, 2 odst. bačka po staja 310 bl; koruza suha zdrava fco vag. bačka postaja 138 bl; koruza inzulanka fco vag. slov. post. 165 bl; koruza činkvantin fco vag. nakl. post. 215 bl; koruza činkvan tin baranjski fco vag. nakl. post. 212.50 bl; ajda fco vag. slov. post. 255 bl; proso rumeno fco vag. slov. post. 200 bl; rž fco vag. slov. post. 200 bl; krompir beli fco vag. slov. post. 60 bl.

**Vrednost denarja.** Ameriški dolar stane 56—57 din., avstrijski šiling 8 din., nemška marka 13.50 din., italijanska lira 2.12 din., angleški funt 27.5 din., čehoslovaška krona 1.67 din., švicarski frank 10.90 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.12 centimov.